PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER	THE HITAVADA
DATE	25.11.2019
LANGUAGE	ENGLISH
SUBJECT	

Gadkari inaugurates 49th ESICON 2019

■ Staff Reporter

UNION Minister Nitin Gadkari has inaugurated the 49th annual national conference of Endocrine Society of India 'ESICON-2019' hosted by Maha Endocrine Society, Maharashtra at Hotel Le-Meredien, Khapri.

Girish Gandhi, noted Social Worker and Dr Vikas Mahatme, Rajya Sabha Member were guests of honour. Many senior teachers namely Dr B J Subhedar, Dr S M Patil, Dr Gopal Dubey, Dr D N Agrawal, Dr R G Salkar, Dr D S Raut, Dr B G Waghmare, etc were felicitated at the hands of Gadkari. Dr Rajiv Mohta and Dr Anuradha Ridhorkar compered the programme. Dr Manoj Chddha made welcome speech. Dr S V Madhu, President ESI also spoke on the occasion. Dr N F Shah spoke about the conference. Organising Secretary Dr Pramod Gandhi proposed a vote of thanks.

Earlier, the main scientific program began wherein three parallel session were conducted by various specialist and experts from across the globe. To mention a few, in 'Meet the Professors' session, where Prof Dr Auchus Richards (Congenital Adrenal hyperplasia) and Dr Nalini Shah (Challenging Cases), Prof Dr Martine Reincke (Diagnosis of Cushings disease). Dr Jamal Ahmad delivered 'Dr M M S Ahuja Memorial Hoechst India Oration while Dr S V Madhu delivered Presidential oration.

Union Minister Nitin Gadkari lighting the lamp while inaugurating 49th ESICON 2019. Girish Gandhi, Dr Vikas Mahatme, Dr Pramod Gandhi and others look on.

Other important highlights included free papers, plenary sessions, orations and symposia on pituitary, adrenal, and diabetes, metabolic bone disease, workshop on genetics in clinical practice of endocrinologist, adipose tissue, endocrine CPC, panel discussions and general body meeting, drug symposia and gala night colours of India HIPHOP happy hormones at Empress Rani Kothi, Wardha Road.

A news bulletin of day two was distributed with comments of experts on various important issues of health affected by endocrinal dysfunctions.

On Sunday, i.e the concluding day, back to back sessions on various topics were held. A massive industrial and trade exhibition is put on the venue and displaying advances in therapy of endocrinal disorders saw massive response form the delegates.

THE HITAVADA
(ENGLISH)
DT. 25/11/2019

Forest based processing industries should be set up: Gadkari

■ Business Bureau

(Left) Union Minister for Road Transport & Highways and Shipping and Ministry of Micro, Small and Medium Enterprises Nitin Gadkari lighting the traditional lamp to inaugurate the conference on Sunday. Also seen are Ravi Boratkar, Dr C D Mayee and others. (Right) The flower show organised at the Agrovision. (Pic by Satish R

FOREST based processing industrial units of honey, fruits, herbs and related vegetation would bring employment opportunities to tribals and farmers, leading to prosperity of villages said Union Minister for Road Transport & Highways and Shipping and Ministry of Micro, Small and Medium Enterprises Nitin Gadkari. He was speaking at the 'MSME and Processing Industry' conference organised at Suresh Bhat Hall, Reshimbagh under the national exhibition -- Agrovision on Sunday.

Anand Sherkhane, Additional Development Commissioner of Mantralay, P M Parlewar, Director of MSME-DI, Nagpur, Nitin Lonkar, President of MIA, Shivkumar Rao, President of VED, Ravindra Boratkar, Agrovision Committee Member, Girish Gandhi, Dr C D Mayee, Sagar Mehra, Joint Secretary of Central Fishery Ministry, Chandrashekhar Shegaonkar, President of MIA, Ramesh Mittal and other dignitaries were present at the conference.

"Agriculture based industries should be established so that farmers prosper and farming becomes beneficial. This is the main intention in organising such sessions", said Gadkari. Vidrabha is bifurcated in fresh water and brackish water sectors. The fresh water area is more as compared to the brackish water area. Thus, this becomes the core region for best prawns production. Gadchiroli, Gondia, Bhandara have many lakes wherein the prawns production could be taken up on a large scale. This will give immense opportunity to export prawns to foreign countries and especially gulf countries. A proper plan of action regarding this needs to be made, he added.

"Currently rice clusters are being made at Ramtek and Pawni and the produce is exported to foreign countries. Bamboo is now classified under grass category which has simplified the related processes. There is need to bring in honey production and honey processing units. Allied business of honey, legumes etc., would prove beneficial to farmers," he pointed out.

Cotton growing talukas have been distributed with solar charkha's to give impetus to this sector. Also fly ash from power plants could be used in brick making after required processi said. All these projects and els can help to provide str for business, industries a centralisation of industrie Gadkari.

Dr P M Parlewar, Di MSME-DI, Nagpur gave d information on various sc available under MSME.

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER: LOKMAT TIMES
DATE: 25/11/2019
LANGUAGE: ENGLISH
SUBJECT:

'Set up forest products processing units in rural area

BUSINESS CORRESPONDENT
NAGPUR, NOV 24

Union MSME minister Nitin Gadkari said here on Sunday that farmers and tribals would stand to benefit from the forest products processing industries like honey, fruits, herbs and others.

This would help create job opportunities in the villages and pave the way for their propserity and growth in future.

Nitin Gadkari was speaking during a seminar on the topic 'Oppotunities in agro and food processing industries in MSME sector' on the third day of the AgroVision-2019 currently underway at Reshimbagh ground here.

Those who were present on the dais included additional development commissioner of Maharashtra Anand Sherkhane, director of MSME Prashant Parlewar, president of BMA Nitin Lonkar, president of MIA Chandrashekhar Shegaonkar, president VED, Shivkumar Rao, convenor of AgroVision-2019 Girish Gandhi, Dr C D Mayee, joint secretary in the Department of Fisheries, Sagar Mehra, Ramesh Mittal and others.

Union MSME minister Nitin Gadkari speaking during a seminar on the topic 'Oppotunities in Agro and Food Processing Industries in MSME Sector' on the third day of the AgroVision-2019 on Sunday at Reshimbagh ground. Other dignitaries look on.

Nitin Gadkari on this occasion further said Vidarbha has large quantity of pottable water, which helps in the robust growth of high quality prawns.

The production of these high quality prawns can be taken in the malgujari lakes in Gadchiroli, Gondia and Bhandara district which can also be exported to foreign countries.

Currently, high quality rice is being cultivated for export at Ramtek and Paoni rice cluster. In future, bamboo would also emerge as a big ticket industry. Similarly, there is a need to set up industries which can process honey and other agro-forestry products, he asserted.

He told the gathering that solar spinning wheels have been distributed in the cotton ing tehsils of Vi which are helpi good and high qu yarn.

Not only this, it possible to set u kilns by using fly the vicinity of t power station.

All these ende would help in the trialisation of areas on a massiv and thus help decongestion of tries in the urban

Earlier, P Parlewar spoke ab various scheme grant-in-aid given industry depa while Sagar Meh detailed infor about various sch the F Department. A number of f industrialists, a cians and agri experts were pres

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER	DAINIK BHARAT
DATE	25/11/2019
LANGUAGE	HINDI
SUBJECT	

युवाओं, नौकरी देने वाले बनो : गडकरी

कृषि व अन्न प्रक्रिया में सुनहरे अवसर

भास्कर संवाददाता | नागपुर. केंद्रीय मंत्री तथा एग्रोविजन के मुख्य प्रवर्तक नितीन गडकरी ने कहा कि, स्थानीय उत्पादन पर आधारित उद्योग शुरू होने चाहिए। सूक्ष्म, लघु और मध्यम उद्योग को कृषि व अन्न प्रक्रिया में सुनहारे अवसर हैं। इस अवसर को भुनाकर युवाओं से नौकरी करने वाले नहीं, नौकरी देने वाले बनने का आह्वान उन्होंने किया।

रेशमबाग मैदान में एग्रोविजन कार्यशाला, राष्ट्रीय कृषि प्रदर्शनी व संवाद कार्यक्रम अंतर्गत 'विदर्भ में सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योग में कृषि व अन्न प्रक्रिया उद्योग में अवसर' विषय पर आयोजित परिषद के उद्घाटन समारोह में वे संबोधित कर रहे थे। गडकरी ने कहा कि, लघु उद्योग में युवाओं को आगे बढ़ने के लिए काफी अवसर हैं। स्थानीय उत्पादन पर आधारित उद्योग खड़े करने पर ग्रामीण क्षेत्र का विकास हो सकता है। महाराष्ट्र में मीठा और खारा दो प्रकार का पानी है। मीठे पानी की शारजाह में आपूर्ति की जाती है। पूर्व विदर्भ के गड़चिरोली, चंद्रपुर, भंडारा, गोंदिया जिलों में 6 हजार मालगुजारी तालाब हैं। वहां बड़े पैमाने पर धान का उत्पादन होता है। तालाबों में मत्स्य व्यवसाय करने पर स्थानीय स्तर पर रोजगार मिल सकता है। इसे बढ़ावा देने के लिए केंद्र सरकार के विशेषज्ञों ने कमेटी से अध्ययन करने की गडकरी ने सूचना दी। कोंकण में फूड प्रोसेसिंग होता है। तालाबों में सिंघाड़ा उत्पादन बड़े पैमाने पर होता है। मीठे पानी के झिंगा उत्पादन को अच्छी मांग है।

स्थानीय उत्पादन पर आधारित उद्योग अपनाएं : गडकरी ने कहा कि, औद्योगिक विकास के लिए सहयोग, समन्वय और संवाद इस त्रिसूत्री पर आगे बढ़ना होगा। तभी जाकर उद्योग में आगे बढ़ सकते हैं। विदर्भ में औष्णिक ऊर्जा प्रकल्प बड़े पैमाने पर है। इसमें से निकलने वाली फ्लॉयएश का उपयोग अनेक उत्पादनों में किया

बुलढाणा पटर्न

सरकार ने 1 रुपए भी खर्च नहीं किया और 170 करोड़ कमा लिए

▪ जलसंवर्धन के लिए सभी सहयोग करें

शहर प्रतिनिधि | नागपुर. जलसंवर्धन मामले में बुलढाणा पैटर्न की विशेषता गिनाते हुए केंद्रीय सड़क परिवहन व लघु सूक्ष्म मध्यम उद्योग विकास मामलों के मंत्री नितीन गडकरी ने कहा है कि, यह पैटर्न उनके विविध कार्यों में सर्वाधिक पसंदीदा कार्य है। विकास कार्य में राज्य सरकार की निधि खर्च न करते हुए राज्य सरकार का 170 करोड़ रुपये बचाया गया है। रविवार को रेशमबाग में एग्रोविजन प्रदर्शनी में गडकरी बोल रहे थे।

उन्होंने कहा कि, बुलढाणा जिले में राष्ट्रीय महामार्ग विकास के 12 प्रकल्पों से 491 किलोमीटर की सड़क मंजूर की गई है। योजना के तहत सड़क निर्माण के साथ जलसंवर्धन को जोड़ा गया है। इससे राज्य को एक रुपये भी लागत नहीं लगी है, बल्कि राज्य सरकार के 170 करोड़ रुपए बचाए गए हैं। बुलढाणा जिले में 5510 दसलाख घनमीटर जलभंडारण निर्माण किया है। इससे 152 गांव लाभान्वित हुए हैं। लगभग4.83 लाख किसानों को लाभ मिला है। बुलढाणा में महामार्ग विकास के माध्यम से 22,800 कुओं का पुनर्भरण किया गया। सिंचित क्षेत्र में 1426 हेक्टेयर क्षेत्र की बढ़त हुई है। जलभंडार के कारण 5 हजार हेक्टेयर क्षेत्र में संरक्षित सिंचाई की व्यवस्था है।

81 जलापूर्ति योजनाओं के कुओं में पुनर्भरण : जिले में 81 जलापूर्ति योजनाओं के कुएं पुनर्भरण हुए हैं। गांव टैंकरमुक्त हुए हैं। बुलढाणा पैटर्न को राज्य भर में लागू करने का विचार है। राष्ट्रीय महामार्ग विकास के 60 प्रकल्प मंजूर किए गए हैं। 419 स्थानों पर जलसंवर्धन व भूजल पुनर्भरण कार्य किए गए हैं। इससे राज्य में 126 लाख घनमीटर पानी का अतिरिक्त भंडारण हुआ है। 30 हजार एकड़ क्षेत्र में संरक्षित सिंचाई सुविधा मिलेगी। इस प्रकल्प के लिए भू-संपादन की आवश्यकता नहीं पड़ी। नदी गहराईकरण से बाढ़ की समस्या दूर हुई। राष्ट्रीय महामार्ग विभाग के मुख्य अभियंता विजय देशपांडे, तत्कालीन अधीक्षक अभियंता बालासाहब ठेंग का सत्कार किया गया। ठेंग लिखित जलसमृद्धि गाथा पुस्तिका का विमोचन भी किया गया।

DAINIK BHASKAR Dt. 25/11/2019

एग्रोविजन 2019 : अब केले के पेड़ से भी बनेंगे कपड़े. कपास निकालना भी होगा आसान

एक नया व्यवसाय मिलेगा किसानों को

चाइना फेल हो चुका है कॉटन प्लकर में, पर भारत में सफल यह तकनीक

भास्कर संवाददाता | नागपुर.

रेशमबाग में 22 से 25 नवंबर तक आयोजित एग्रोविजन वर्कशॉप और नेशनल एक्सपो में देशभर के कृषि के क्षेत्र में उपयोग होने वाली हर नई तकनीक को नागपुर में लाया गया है। इसमें कई नई ऐसी तकनीक भी हैं जिन्हें पेटेंट कराया गया है और वह कृषि के क्षेत्र में बहुत उपयोगी है। इसी तरह की दो नई तकनीक को पेटेंट करा कर नागपुर के एग्रोविजन में प्रेजेंट किया गया है। इसमें केले के तने से फाइबर निकालकर और उससे धागा बनाने की तकनीक है। साथ ही एक कॉटन प्लकर है जो कपास के पौधे में से पत्ती और बीज को अलग कर देता है और पूरी तरह से कॉटन निकाल सकते हैं।

केले के पेड़ से फाइबर निकाल कर कपड़े बनाने की मशीन : केले के पेड़ से फाइबर निकाल कर उससे धागा बनाया जा रहा है। वह धागा जूट की तरह होता है जिससे कपड़े और थैले बनाए जाते हैं। इस तरह की नई तकनीक से नया व्यवसाय शुरू होगा और किसानों को भी अधिक लाभ मिलेगा। इस तकनीक को आईडीईएमआई इंस्टीट्यूट फॉर डिजाइन ऑफ इलेक्ट्रिकल मेजरिंग इंस्ट्रूमेंट मुंबई का पेटेंट है।

कम खर्च आता है

केले के पेड़ के कई फायदे हैं और इसके पत्तों का भी उपयोग किया जाता है। पेड़ों से फाइबर निकाल कर धागा बनाने की प्रक्रिया में अन्य धागा निकालने की प्रक्रिया से कम खर्च आता है। इस मशीन की कीमत करीब 20 हजार है और इसकी जानकारी इंटरनेट और इंस्टीट्यूट की वेबसाइट पर भी है। इसे खरीदने के लिए एग्रोविजन में एमएसएमई के छोटे स्टॉल पर भी बुक कर सकते हैं।

कॉटन प्लकर से आसान होगा कपास चुनना

विदर्भ कपास उत्पादन के लिए सबसे प्रसिद्ध है। इसे सफेद सोना भी कहा जाता है, लेकिन कपास के पौधे में कपास निकलने में मानवीय शक्ति का उपयोग किया जाता है। इसके लिए कॉटन प्लकर मशीन भी बनाई गई है। जो ज्यादा से ज्यादा 1 किग्रा की है और इसकी कीमत भी लगभग 2 से 4 हजार के बीच है। इस मशीन से कपास के पौधे से पत्ती-बीज और अन्य कचरा छोड़कर केवल कपास को एकत्रित किया जा सकता है। इससे कपास एकत्रित करने की प्रक्रिया में गति मिलेगी। इसमें मोटर होती है, जो एक बार चार्ज होने पर 4 से 6 घंटे तक चलती है। यह मशीन इंडो-जर्मन टूल रूम औरंगाबाद विभाग में बनाई गई है। इसे भी पेटेंट कर मार्केट में लाया जा रहा है। इसी के साथ ही मार्केटिंग एक्जीक्यूटिव जयेश बिड़वई ने बताया कि, इस तरह की मशीन को चाइना में बनाया गया था, लेकिन यह वहां पर फेल हो गई थी। अब यह मशीन भारत में बनी है और पूरी तरह सफल है।

विद्यार्थियों में मेट्रो परियोजना का आकर्षण

भास्कर संवाददाता | नागपुर.

रेशमबाग मैदान पर 22 नवंबर से शुरू हुई 11वीं एग्रोविजन प्रदर्शनी में महामेट्रो के स्टॉल पर नागरिकों [illegible] के लिए फीडर सर्विस, 5डी बीम अल्ट्रा मॉडल तकनीक और होने वाले फायदे, पर्यावरण रक्षक मेट्रो परियोजना के लिए यात्रियों को मिल रही सुविधा की जानकारी दी जा रही है। कृषि विषयक संशोधन और आधुनिक तकनीक के [illegible]

पोल्ट्री फार्मिंग में 1 हजार करोड़ से अधिक की कमाई

विशेषज्ञों की राय

नागपुर | भारत में पोल्ट्री व्यवसाय ने अर्थव्यवस्था में बड़ा योगदान दिया है और इसने 1 हजार करोड़ से अधिक की कमाई की है। कार्यशाला में उपस्थित विशेषज्ञों का कहना है कि, इस व्यवसाय के माध्यम से 50 लाख से अधिक लोगों को प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष रूप में रोजगार मिला है।

रेशमबागं में चल रही कृषि प्रदर्शनी में रविवार को 'पोल्ट्री फार्मिंग एंड रिस्क-टेकिंग' पर एक कार्यशाला का आयोजन किया गया। डॉ. मुकुंद कदम और डॉ. पी.एल. पवार प्रमुखता से उपस्थित थे। 'चिकन का खाद, रासायनिक खाद का एक बढ़िया विकल्प है और यह लंबे समय तक चलने वाला और भरपूर उत्पाद देने वाला व्यवसाय है। इसकी दो शाखाएं हैं। डॉ. मुकुंद कदम और डॉ. पी.एल. पवार ने कहा कि, लेयर फार्मिंग और ब्रॉयलर चिकन की दोनों शाखाएं में व्यवसाय अपने दम पर या करार करके किया जा सकता है। [illegible]

Dainik Bhaskar Date 25/11/19

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER : RASHTRAPRAKASH (HINDI)
DATE : 25/11/2019
LANGUAGE :
SUBJECT :

लघु उद्योगपतियों को अवसर

स्थानीय उत्पादनों पर आधारित उद्योग निर्माण हो. हर एक को उद्योग करने का अवसर मिलना चाहिए, नौकरी मांगने वाले नहीं बल्कि नौकरी देने वाले बनो. यह बात केंद्रीय भूतल परिवहन, महामार्ग व सूक्ष्म लघु व मध्यम उद्योग मंत्री तथा एग्रोविजन के मुख्य प्रवर्तक नितिन गडकरी ने कही.

केंद्रीय मंत्री नितिन गडकरी का प्रतिपादन

नागपुर, राप्र संवादक

रेशमबाग स्थित एग्रोविजन कार्यशाला, राष्ट्रीय कृषि प्रदर्शन व परिसंवाद अंतर्गत 'विदर्भ में सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगपतियों को कृषि व अन्न प्रक्रिया उद्योग में अवसर' इस विषय पर आयोजित परिषद के उद्घाटन के अवसर पर वे बोल रहे थे. प्रारंभ में अतिथियों ने दीप प्रज्वलन कर परिषद का उद्घाटन किया. व्यासपीठ पर एमएसएमई के संचालक पी.एम.पार्लेवार, एमएसएमई के अतिरिक्त विकास आयुक्त आनंद शेरखाने, इनलैंड फिशरीज के सहसचिव सागर मेहरा, नितिन लोणकर, चंद्रशेखर शेवालकर, विजयराव जाधव, सी.डी. मायी, शिवकुमार राव, रमेश मित्तल, गिरीश गांधी, रवि बोरटकर उपस्थित थे.

नितिन गडकरी ने कहा, लघु उद्योगों में युवकों को काफी बड़े अवसर हैं. स्थानीय उत्पादनों पर आधारित उद्योगों की वजह से ग्रामीण क्षेत्र का विकास होने की ज्यादा संभावना है. इसके लिए सरकार के लघु, मध्यम व सूक्ष्म उद्योगों के लिए अनेक योजना हैं. महाराष्ट्र में मीठे और खारे पानी के दो प्रकार है. मीठे पानी की आपूर्ति शारजा में होती में है. महाराष्ट्र के पूर्व विदर्भ में गढ़चिरोली, चंद्रपुर, भंडारा और गोंदिया में छह हजार से ज्यादा मालगुजारी तालाब हैं. यहां बड़े पैमाने पर धान का उत्पादन होता है. इस मालगुजारी तालाब में मत्स्य व्यवसाय शुरू करने पर स्थानीय स्तर पर बड़े पैमाने पर रोजगार मिल सकता है. इसके लिए केंद्र सरकार की विशेषज्ञों की कमेटी ने अध्ययन करने की सूचना भी इस अवसर पर गडकरी ने दी. कोकणार फूड प्रोसेसिंग होती है. वहां के तालाब में बड़े पैमाने पर सिंगाड़े का उत्पादन होता है. मीठे पानी के झिंगा उत्पादन को काफी मांग है. चाइनीज फूड में सिंगाड़े के आटे का इस्तेमाल किया जाता है. रामटेक, पवनी और गड़चिरोली में राइस क्लस्टर होता है. रामटेक में राइस क्लस्टर की शुरुआत हो गई है और अच्छे दर्जे का चावल विदेश भेजा जा रहा है.

गडकरी ने आगे कहा, विदर्भ में बेकार पड़ी जमीन में बांस उत्पादन को प्रोत्साहन दिया जा रहा है. अगरबत्ती बनाने के लिए बांस का निर्माण बड़े पैमाने पर किए जाने की आवश्यकता है. कपास क्षेत्र में व्हिविंग क्लस्टर स्थापित करना है. शहद शुद्ध कर खादी ग्रामोद्योग के माध्यम से मार्केटिंग करने की आवश्यकता है. कुलमि
रेशम, सूत और शहद उत्प
क्षेत्र में प्रगति के अवसर हैं अ
देने की आवश्यकता है.
कहा कि उद्योग बढ़ाने के
सहकार्य-समन्वय और सं
त्रिसूत्री द्वारा प्रयास कि
चाहिए. तभी उद्योगों में
सकेगी.

विदर्भ में औष्णिक
प्रकल्प बड़े पैमाने पर है. फ
से अनेक वस्तु बनाये जा स
इसके लिए क्लस्टर बनाना
लघु, मध्यम और सूक्ष्म उद्
विकास करने के लिए
उत्पादनों पर आधारित उद्
पुरस्कृत किया जाना चाहि
में लघु उद्योग और प्रोसेसि
स्थापित की जानी चाहि
पीढ़ी से उन्होंने कहा कि
मांगने की बजाय नौकरी
बनो. इस अवसर पर साग
पी.एम. पार्लेवार, नितिन
शिवकुमार राव ने मार्गदर्श

LOKMAT SAMACHAR (HINDI)
DT-25/11/2019

वानिकी प्रक्रिया उद्योग स्थापित करना जरूरी

एंग्रोविजन में एमएसएमई और प्रक्रिया उद्योगों पर परिसंवाद

नागपुर। 24 नवंबर। लोस सेवा

केंद्रीय सूक्ष्म, लघु व मंझौले उद्योग तथा भूतल परिवहन, राजमार्ग मंत्री नितिन गडकरी ने कहा कि जंगल में शहद, फल, पौधे और ऐसे ही वन आधारित प्रक्रिया उद्योगों से वनवासी और किसानों को लाभ होगा. गांव में उद्योग स्थापित करके रोजगार निर्मिती की जा सकती है और गांवों की समृद्धि का रास्ता खुल सकता है. वे एग्रोविजन राष्ट्रीय कृषि प्रदर्शनी के अंतर्गत एमएसएमई मंत्रालय द्वारा रविवार को सुरेश भट सभागृह में 'एमएसएमई उद्योगों के लिए कृषि और खाद्य प्रक्रिया के अवसर' विषय पर आयोजित परिसंवाद में बतौर उद्घाटक बोल रहे थे.

इस दौरान मंच पर अतिरिक्त विकास आयुक्त आनंद शेरखान, एमएसएमई डायरेक्टर पी.एम. पार्लेवार, बीएमए के अध्यक्ष नितिन लोणकर, वेद के अध्यक्ष शिवकुमार राव, एग्रोविजन के रवींद्र बोरटकर, गिरीश गांधी, डॉ. सी.डी. मायी, केंद्रीय मत्स्य मंत्रालय के संयुक्त सचिव सागर मेहरा, एमआईए के अध्यक्ष चंद्रशेखर शेगांवकर, रमेश मित्तल और अन्य प्रमुख रूप से उपस्थित थे.

इस दौरान गडकरी ने आगे कहा कि विदर्भ में मीठा पानी और खारा पानी ऐसे दो विभाग हैं. इसमें मीठे पानी का हिस्सा अधिक होता है. यह वह जगह है जहां उत्तम प्रजातियों के झींगों की खेती की जाती है और खाड़ी देशों में कई यात्री नागपुर से होकर गुजरते हैं. गढ़चिरोली, गोंदिया और भंडारा में उच्च दर्जे की झीलें हैं. वहां के झींगे का विदेशों में निर्यात करने का सुअवसर है. इसके लिए कार्य योजना बनाई जानी चाहिए.

उन्होंने कहा कि वर्तमान में रामटेक और पवनी में चावल क्लस्टर स्थापित करके चावल का निर्यात किया जा रहा है. विदर्भ की कपास उत्पादक तहसीलों में सौर चरखे उपलब्ध कराए गए हैं और इनसे यार्न का उत्पादन संभव है. थर्मल पॉवर स्टेशन क्षेत्र में फ्लाईऐश पर प्रक्रिया करना व इसकी ईंट का उत्पादन करना भी संभव है.

ये सभी उद्योग ग्रामोद्योग की स्थापना करेंगे और उद्योगों का विकेंद्रीकरण करना संभव हो सकेगा. इस अवसर पर डॉ. पी.एम. पार्लेवार ने एमएसएमई मंत्रालय की योजनाओं व अनुदान की जानकारी प्रेजेंटेशन के जरिए दी. सागर मेहरा ने मत्स्य मंत्रालय की योजनाओं की जानकारी दी.

परिसंवाद कार्यक्रम का उद्घाटन करते हुए केंद्रीय मंत्री नितिन गडकरी. साथ में अन्य.

हनी क्यूब बनेंगे

केंद्रीय मंत्री नितिन गडकरी ने कहा कि विदर्भ के वन क्षेत्रों से लगे गांवों में आदिवासियों द्वारा एकत्रित शहद खरीद कर उससे शक्कर जैसे हनी क्यूब तैयार करने पर विचार चल रहा है. इस हनी क्यूब की चाय बनाई जा सकती है. साथ ही इसकी अन्य उद्योगों में भी विशेष मांग है. इस क्षेत्र में ध्यान देने पर स्थानीय आदिवासियों और किसानों की आर्थिक स्थिति सुधरेगी.

जलसमृद्धि का बुलढाणा पैटर्न देश में लागू हो : गडकरी

जलसमृद्धि का बुलढाणा पैटर्न संपूर्ण देश में लागू होने पर पानी की कही भी किल्लत महसूस नही होगी. साथ ही, किसानों की आत्महत्या पर रोक लगकर सिंचाई की सुविधा बढ़ने से किसान समृद्ध हो सकेंगे. यह भरोसा केंद्रीय भूतल परिवहन, राजमार्ग एवं एमएसएमई मंत्री नितिन गडकरी ने पत्र परिषद में व्यक्त किए. यह कार्य काटोल मार्ग पर शुरू होने की बात भी उन्होंने कही. इस मौके पर प्रकल्प के प्रेजेंटेशन की पुस्तिका 'जलसमृद्धि गाथा' का विमोचन किया गया. एग्रोविजन में गडकरी ने कहा कि बुलढाणा पैटर्न में राष्ट्रीय महामार्ग से सटे मौजूदा गांव तालाब, नदी, नाले, खेती तालाब, पाझर तालाब इन जलस्रोतों का चौड़ीकरण और गहराईकरण कर इनसे प्राप्त मिट्टी, मुरुम राष्ट्रीय महामार्ग के निर्माण कार्य के लिए उपयोग में लाई गई. 491 किमी के महामार्ग पर 12 बड़े जलस्रोत के प्रकल्प किए गए. इसके लिए राज्य सरकार को 187 करोड़ रुपए खर्च करने थे. लेकिन यह काम महामार्ग विकास के साथ बिना किसी खर्च के संभव हो सका है. इस उपक्रम से महामार्ग परिसर समृद्ध होकर भूतल जलसंग्रहण और पुनर्भरण प्रक्रिया से पानी की पर्याप्त व्यवस्था हो सकी है. गडकरी ने कहा कि बुलढाणा जिले में भूजल स्तर बढ़ा है. 15 गांवों में जलसमृद्धि आई है. इसका लाभ 5 लाख लोगों को हुआ है. 22800 कुएं फिर से भर गए हैं. सिंचाई क्षेत्र में 1528 हेक्टेयर की वृद्धि हुई है. जिला टैंकरमुक्त हो गया है. इस कार्य में बुलढाणा और अकोला जिले के जिलाधिकारियों ने अहम भूमिका निभाई है. वाशिम के जिलाधिकारी द्वारा यह काम करने से मना करने से ये कार्य जिले में नही हो सके हैं. पत्र परिषद में विनय देशपांडे, बालासाहब ढेंग, अभियंता उल्हास डेबड़वार, पी.के. जैन, दत्ता जामदार, श्रीधर ठाकरे उपस्थित थे.

सुर्खियां

किसान आत्मविश्वास से भरें ऊंची उड़ान

नागपुर : वरिष्ठ समाजसेविका सिंधुताई सपकाल ने यह सलाह देते हुए कहा कि विदर्भ की होने के नाते उनकी किसानों से आत्मीयता है. इसीलिए किसानों को अब बिना रुके पूरे आत्मविश्वास के साथ ऊंची उड़ान भरनी चाहिए. एग्रोविजन राष्ट्रीय कृषि प्रदर्शनी देखने पहुंची सिंधुताई इस दौरान किसानों से मुखातिब थीं. उन्होंने कहा कि सरकार, लालफीताशाही और बेमौसमी बारिश से तंगहाल किसानों की मदद का सुनिश्चित जरिया बन गई है एग्रोविजन प्रदर्शनी. ऐसे में किसानों को इसका लाभ लेना चाहिए. उन्होंने कहा कि अब तक जो भी आया, उसने किसानों का शोषण ही किया. पहली बार कोई किसानों के हित के बारे में सोचते हुए इतना बड़ा आयोजन कर रहा है. इसका भरपूर उपयोग कर खेती-बाड़ी को आगे बढ़ाएं. लेकिन ऐसा करते समय अपना भूतकाल कभी न भूलें. मदद का हाथ इस प्रदर्शनी के जरिए किसानों को मिला है, ऐसे में अब किसानों को आत्महत्या करने की आवश्यकता नहीं है. इस मौके पर सिंधुताई ने ई-रिक्शा से एग्रोविजन प्रदर्शनी में लगे स्टाल्स और पशुधन दालान का भी जायजा लिया. महिला बचत समूह की सदस्यों से संवाद साधा.

सामूहिक खेती से बढ़ती है किसानों की आय

नागपुर : खेतीबाड़ी का लाभ हो. किसानों के हाथों में डॉलर आएं और उनकी आय दोगुनी हो, इसके लिए सामूहिक खेती बेहतरीन उदाहरण है. किसानों को इसे प्राथमिकता देनी चाहिए. यह अपील डॉ. भगवानराव कापसे ने की. एग्रोविजन में सामूहिक खेती के विषय पर हुई कार्यशाला में वे बोल रहे थे. उन्होंने कहा कि युवाओं में, खेती से सफलता मिलने को लेकर आत्मविश्वास कम हुआ है. लेकिन वैश्विक स्पर्धा में बने रहने के लिए युवाओं को कृषि क्षेत्र में पहल करना जरूरी है. सामूहिक खेती के जरिए छोटे किसान एकत्रित आकर सामूहिक रूप से एक फसल, टपक व अन्य सिंचाई व्यवस्था का लाभ लेकर फसल की गुणवत्ता को बढ़ा सकते हैं.

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER	NAVRASHTRA
DATE	25/11/2019
LANGUAGE	MARATHI
SUBJECT	

वनाधारित उद्योग स्थापन करा

केंद्रीय मंत्री गडकरी यांचे प्रतिपादन

नागपूर. जंगलात मध, फळे, रोपटे आदी वनआधारित प्रक्रिया उद्योगांपासून वनवासी आणि शेतकऱ्यांना लाभ मिळेल. गावात असे उद्योग स्थापित झाल्यास मोठ्या संख्येने रोजगार निर्मिती केली जाऊ शकते. असे प्रतिपादन केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी केले.ॲग्रोव्हिजन राष्ट्रीय कृषी प्रदर्शनांतर्गत एमएसएमई मंत्रालयाद्वारे सुरेश भट सभागृहात एमएसएमई उद्योगांसाठी कृषी आणि खाद्य प्रक्रियेसंदर्भात आयोजित परिसंवादात ते बोलत होते. याप्रसंगी अतिरिक्त विकास आयुक्त आनंद शेरखान, पी.एम. पालेवार, एमआयएचे अध्यक्ष नितीन लोणकर, वेदचे अध्यक्ष शिव कुमार राव, रवींद्र बोरटकर, गिरीश गांधी, डॉ. सी.डी. मायी, केंद्रीय मत्स्य मंत्रालयाचे संयुक्त सचिव सागर मेहरा, एमआयए अध्यक्ष चंद्रशेखर शेगावकर, रमेश मित्तल उपस्थित होते.

यार्नचे उत्पादन शक्य

गडकरी यांनी सांगितले की, सध्या रामटेक आणि पवनीत तांदूळ क्लस्टर स्थापन करून तांदळाची निर्यात केली जाऊ शकते. मध उत्पादन, डिंक आदींच्या प्रक्रिया उद्योगांची आवश्यकता आहे. शेतकऱ्यांना याचा लाभ होईल. विदर्भाच्या कापूस उत्पादक तालुक्यात सौर चरखे उपलब्ध करण्यात आले आहेत आणि त्यापासून यार्नचे उत्पादन शक्य आहे. याशिवाय थर्मल पॉवर स्टेशन क्षेत्रात फ्लाय ॲशवर प्रक्रिया करणे आणि त्यापासून विटांचे उत्पादन करणेही शक्य आहे.

कार्य योजना तयार करण्याची आवश्यकता

गडकरी यांनी सांगितले की, कृषी आधारित उद्योगाच्या स्थापनेचा मूळ उद्देश शेतकऱ्यांची समृद्धी आणि कृषी फायदेशीर करणे आहे. विदर्भात गोड पाणी आणि खारे पाणी असे दोन विभाग आहेत. यात गोड पाण्याचा भाग अधिक असतो. या ठिकाणी उत्तम प्रजातीच्या झिंग्यांची शेती केली जाऊ शकते. खाडी देशातील अनेक प्रवासी नागपूर मार्गाने जातात. गडचिरोली, गोंदिया आणि भंडारा जिल्ह्यात उच्च प्रतीच्या झील आहेत. तेथील झिंग्यांची विदेशात निर्यात करणे सुवर्ण संधी आहे. त्यासाठी कार्य योजना तयार करण्याची आवश्यकता आहे.

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER	TARUN BHARAT
DATE	25/11/2019
LANGUAGE	MARATHI
SUBJECT	

व्यावसायिक त्रिसूत्रीतून साधा स्वत:चा विकास

• नितीन गडकरी यांचे आवाहन • अॅग्रो व्हिजनमध्ये कुंभार बांधवांचा मेळावा

◆ नागपूर, २४ नोव्हेंबर

उत्तम कलाकृती, गुणवत्ता आणि मार्केटिंग या व्यवसायाच्या त्रिसूत्रीतून कुंभार बांधवांनी स्वत:चा विकास स्वत:च सधावा, असे आवाहन केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी केले.

रेशीमबाग येथे सुरू असलेल्या अॅग्रो व्हिजन २०१९ मध्ये सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्रालय, एमएसएमई विकास संस्था तसेच स्वयं फाऊंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने कुंभार मेळावा घेण्यात आला. याप्रसंगी नितीन गडकरी उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना बोलत होते. यावेळी खादी ग्रामोद्योगचे संचालक रवींद्र कापसे, सुनील गाते, संजय गाते, चंदन प्रजापती, चारुदत्त बोकारे आदी उपस्थित होते.

गडकरी म्हणाले, कुंभार बांधवांनी आपल्या कल्पकतेतून नवनवीन कलाकृती तयार कराव्या. कुंभार बांधवांनी आपण तयार केलेल्या वस्तू पहिल्या क्रमांकाच्या बनवाव्या, सरकारने प्लॅस्टिक वस्तूंवर बंदी घातली आहे. त्यामुळे मातीच्या वस्तूंची मागणी वाढली आहे. मातीतून कलाकृती साकारणाऱ्या २६० मशिन्स कुंभार बांधवांना नि:शुल्क वितरित केल्या आहेत. त्यामुळे फुलदान, चहाचे गुल्लक, मग, बॉटल्स, विविध डिझाईन्सच्या वस्तू तयार करण्यासाठी मशिन्स उपलब्ध आहेत. शिवाय चायनावरून येणाऱ्या गणेश मूर्तींवर बंदी घातली आहे. तरी कुंभार बांधवांनी कल्पकेतून उत्तम गुणवत्ता आणि कलाकृती असलेल्या वस्तू तयार कराव्या आणि त्या वस्तूंचे योग्य रीत्या मार्केटिंग करावे. तेव्हा कुठे आपली वस्तू जागतिक स्तरावर घेऊन जाता येईल. खादी ग्रामोद्योगच्या वतीने कुंभार कामाकरिता विविध योजना सुरू करण्यात आल्या आहेत. याचाही कुंभार बांधवांनी लाभ घ्यावा आणि स्वत:चा विकास स्वत:च करावा, तसेच ग्राहकांपर्यंत कमीतकमी दरात उत्तम व उत्कृष्ट वस्तू देण्याचा प्रयत्न करावा, असेही ते म्हणाले. खादी ग्रामोद्योगचे संचालक रवींद्र कापसे यांनी उपस्थितांना विविध योजनांची माहिती दिली. याप्रसंगी नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

◂ *(तभा वृत्तसेवा)*

TARUN BHARAT Dt. 25/11/2019

वनाधारित प्रक्रिया उद्योग स्थापनेची गरज

एमएसएमई आणि प्रक्रिया उद्योगावर एकदिवसीय परिषद

◆ नागपूर, २४ नोव्हेंबर

जंगलातील मध, फळे, वनस्पती आणि तत्सम वनाधारित प्रक्रिया उद्योगातून वनवासी आणि शेतकरी दोघांनाही लाभ होईल आणि त्यातून गावातच उद्योग स्थापन होऊन रोजगार निर्मिती आणि गावे समृद्ध होण्याचा मार्ग मोकळा होईल, असे प्रतिपादन केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी केले.

अॅग्रो व्हिजन राष्ट्रीय कृषी प्रदर्शनांतर्गत एमएसएमई मंत्रालयातर्फे एमएसएमई उद्योगांसाठी कृषी व अन्न प्रक्रियेतील संधी या विषयावर एक दिवसीय परिषदेचे आयोजन स्थानिक सुरेश भट सभागृहात करण्यात आले. या परिषदेत केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी बोलत होते. या परिषदेला मंत्रालयाचे अतिरिक्त विकास आयुक्त आनंद शेरखाने, पी. एम. पार्लेवार, एमआयएचे अध्यक्ष नितीन लोणकर, वेदचे अध्यक्ष शिवकुमार राव, अॅग्रो व्हिजनचे रवींद्र बोरटकर, गिरीश गांधी, डॉ. सी. डी. मायी, केंद्रीय मत्स्योद्योग मंत्रालयाचे संयुक्त सचिव सागर मेहरा, एमआयएचे अध्यक्ष चंद्रशेखर शेगावकर, रमेश मित्तल आदी मान्यवर उपस्थित होते.

मार्गदर्शन करताना नितीन गडकरी. व्यासपीठावर गिरीश गांधी, डॉ. पार्लेवार, आनंद शेरखाने, सागर मेहरा, रवींद्र बोरटकर व अन्य मान्यवर

याप्रसंगी बोलताना नितीन गडकरी यांनी, शेतकरी समृद्ध व्हावे, शेती लाभदायी व्हावी या संकल्पनेतून कृषिआधारित उद्योग स्थापन व्हावे हा मूळ हेतू आहे. विदर्भात गोडे पाणी आणि खारे पाणी असे दोन विभाग आहे. त्यात गोडे पाण्याचा भाग अधिक आहे. त्यामुळे याठिकाणी उत्कृष्ट प्रजातीच्या झिंग्यांची पैदास होते आणि आखाती देशांमध्ये नागपुरातून अनेक प्रवासी जातात. गडचिरोली, गोंदिया, भंडारा या जिल्ह्यांमध्ये मालगुजारी तलाव अधिक आहेत. त्याठिकाणी होणे झिंगे उत्पादन विदेशात निर्यात करण्याची संधी आहे. त्यासंदर्भात कृती आराखडा तयार करण्याचे काम होणे गरजेचे आहे. सध्या रामटेक आणि पवनी येथे राईस क्लस्टर तयार करून चांगल्या तांदळाची निर्यात सुरू आहे. आता बांबू देखील गवतवर्गात आल्यामुळे अडचण दूर झाली आहे. यात मध निर्मिती आणि मधावर प्रक्रिया करणारे उद्योग येण्याची गरज आहे. यासोबतच मध, डिंक, शेवग्याच्या शेंगा आदींसंदर्भात देखील प्रक्रिया उद्योग स्थापन व्हावे यातून शेतकऱ्यांना लाभ होईल, असे मत गडकरी यांनी व्यक्त केले.

विदर्भातील कापूस उत्पादक तालुक्यांमध्ये सोलर चरखे देण्यात आले असून त्यातून सूत निर्मिती शक्य आहे. यासोबतच औष्णिक वीज केंद्र परिसरात फ्लाय अॅशवर प्रक्रिया करून त्याच्या विटा, भिंतीचे पॅलेट तयार करण्याचेही काम शक्य असल्याचेही त्यांनी सांगितले. या सर्व रचनेतून गावोगावी उद्योग स्थापन होतील आणि उद्योगांचे विकेंद्रीकरण शक्य असल्याचेही गडकरी यांनी सांगितले.

दीपप्रज्वलनानंतर डॉ. पी. एम. पार्लेवार यांनी प्रास्ताविकातून मंत्रालयाच्या योजनांची तसेच अनुदान तरतुदीची माहिती दिली आणि व्हीडीओ प्रेझेंटेशनच्या माध्यमातून संपूर्ण प्रक्रिया समजावून दिली. यावेळी सागर मेहरा यांनी मत्स्योद्योग मंत्रालयाच्या योजनांची माहिती दिली.

(तभा वृत्तसेवा)

हनीक्युब तयार करणार

विदर्भातील वनक्षेत्राला लागून असलेल्या गावांमध्ये आदिवासींनी एकत्र केलेल्या मधाची खरेदी करून त्यापासून साखरेसारखे क्युब तयार करण्यावर सध्या विचार सुरू असून चहा व इतर उद्योगांमध्ये या उत्पादनाची विशेष मागणी असेल, असेही यावेळी नितीन गडकरी यांनी सांगितले.

महाऊर्जाच्या स्टॉलची गडकरींनी केली प्रशंसा

◆ नागपूर, २४ नोव्हेंबर

शुक्रवारपासून सुरू झालेल्या मध्य भारतातील सर्वात मोठ्या अॅग्रो व्हिजन या कृषी प्रदर्शनात महाऊर्जा या संस्थेच्या सौरऊर्जा प्रकल्पाच्या स्टॉलवर शेतकऱ्यांनी आणि नागरिकांनी सर्वाधिक गर्दी केली. या स्टॉलला केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी भेट देऊन स्टॉलचे उद्घाटन केले आणि या प्रकल्पाचे आणि कार्याचे कौतुक केले. याप्रसंगी महाऊर्जाचे महासंचालक कांतिलाल उमाप आणि अतिरिक्त महासंचालक वाघमारे उपस्थित होते.

आगामी काळ हा सौरऊर्जेचा, शाश्वत ऊर्जेचा आहे. या दृष्टीनेच मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वात माजी ऊर्जामंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी सौरऊर्जेबद्दल जनजागृती करून या ऊर्जेचे महत्त्व लोकांसमोर आणले. सौरऊर्जा प्रकल्पांना चालना दिली आणि आज समाजातील हजारो कुटुंब आणि आले आहे. वीज कमी लागावी, ऊर्जेचे संवर्धन व्हावे यादृष्टीने इमारतीचे बांधकाम कसे असावे, याची माहिती या स्टॉलवर देण्यात येत आहे. नव्हे उपलब्ध असलेल्या सर्व प्रकल्पांची माहिती महाऊर्जा नागपूर चमू आलेल्या प्रत्येकाला देत आहेत. ४०० चौरस मीटर जागेत हा स्टॉल लावण्यात आला आहे.

महाऊर्जाच्या या स्टॉलवर रूफ टॉप सोलर प्रकल्प, मुख्यमंत्री सौर चालणारे कोल्ड स्टोरेज, इलेक्ट्रिक चार्जिंग स्टेशन, पवन ऊर्जा प्रकल्प, बायोगॅस प्रकल्प, सौर गोठा व त्यापासून पशुसंवर्धन, सौभाग्य योजना अशा प्रकल्पांचे मॉडेल्स येथे उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. अत्यंत सुबक आणि जिवंतपणा असलेले हे मॉडेल्स महाऊर्जाचे नागपूर येथील प्रादेशिक संचालक सारंग महाजन यांच्या नेतृत्वात नागपूरच्या चमूने प्रचंड मेहनतीने तयार केले आहेत.

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER	TARUN BHARAT
DATE	25/11/2019
LANGUAGE	MARATHI
SUBJECT	

केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी रविवारी ॲग्रो व्हिजनमध्ये लावण्यात आलेल्या स्टॉल्सना आवर्जून भेट दिली. यावेळी खासदार संजय धोत्रे आणि सिंधुताई सपकाळ यांच्यासोबत झालेल्या भेटीचा क्षण. छायाचित्रात ॲग्रो व्हिजनचे संयोजक रवींद्र बोरटकरदे खील दिसत आहेत.

शेतकऱ्यांनो, गरुडझेप घ्या

सिंधुताई सपकाळ यांचा प्रेमळ सल्ला

ॲग्रो व्हिजनला सदिच्छा भेट

नागपूर, २४ नोव्हेंबर

विदर्भ कणखर आहे, लवचीक किंवा कमजोर नाही. मी सुद्धा विदर्भाचीच आहे आणि म्हणूनच शेतकऱ्यांसाठी तळमळीने बोलते. शेतकऱ्यांनो, तुम्ही चिमण्या कावळे बनून उडू नका, थकू नका, थांबू नका, तर आत्मविश्वासाने गरुडझेप घ्या, असा प्रेमाचा सल्ला सगळ्यांच्या माई अर्थात ज्येष्ठ समाजसेविका सिंधुताई सपकाळ यांनी दिला. नागपूरच्या रेशीमबाग मैदानावर आयोजित अकराव्या कृषी प्रदर्शन अर्थात ॲग्रो व्हिजनला सिंधुताईंनी सदिच्छा भेट दिली.

शासन, लालफीतशाही आणि लहरी पाऊस या सगळ्याने पिचलेल्या शेतकऱ्यांना मदतीचा आश्वासक हात

माई म्हणाल्या, मै हूँ ना

शेतीत आता सुलभ आणि सहज तंत्रज्ञान आले आहे. जोडधंद्यांचे शेकडो पर्याय आहेत, मदतीचा हात तुमच्याकडे या प्रदर्शनाच्या माध्यमातून आला आहे. मदतीचा हा हात धरा. आता आत्महत्या करण्याची गरज नाही. लढा कायम ठेवा, सोबत मैं हूँ ना असे आश्वासन त्यांनी आपल्या खास शैलीत कृषी बांधवांना दिले.

शेतकऱ्यांचा प्रवास काटेरीच आहे पण, पाऊल उचला, पुढे जा आणि या संपूर्ण आयोजनाचा, इथे मिळणाऱ्या मार्गदर्शनाचा पूर्ण लाभ घ्या, असा संदेश त्यांनी यावेळी दिला.

आजपर्यंत जो आला त्याने शेतकऱ्यांचे शोषणच केले. पहिल्यांदाच कोणी तुमच्या हिताचा सर्वंकष विचार करून, इतके मोठे आयोजन करत आहे तर त्याचा पूर्ण उपयोग घेऊन, समृद्ध शेती करा. पुढे पुढे वाटचाल करा पण आपला भूतकाळ विसरू नका, असे मत त्यांनी कळकळीने व्यक्त केले.

व्हिजनच्या ३५० पेक्षा जास्त स्टॉल्स आणि पशुधन दालनांना भेट दिली. महिला बचत गटाच्या सदस्या आणि इतरांशीही त्यांनी जिव्हाळ्याने संवाद केला. ॲग्रो व्हिजन २०१९ मध्ये युवा शेतकऱ्यांच्या लक्षणीय उपस्थितीविषयी त्यांनी समाधान व्यक्त केले. शेतीत नवसंकल्पना रुजविताना, जुन्या लोकांचा अडथळा म्हणजे शेवाळलेल्या दगडावरून पाय घसरण्यासारखे आहे. या दगडांना माहितीने खरडून काढा आणि आपली घोडदौड कायम ठेवा, असा संदेश त्यांनी दिला.

कृषीधारित लघु उद्योग विदर्भातील सर्व गावांमध्ये स्थाप व्हावेत

नागपूर २४ नोव्हेंबर २०१९

विदर्भात उपलब्ध असलेल्या नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा वापर करून येथील सर्व जिल्ह्यात तसेच गावागावांमध्ये कृषीधारित लघु व सुक्ष्म उद्योग उभारून शेतक-यांनी स्वयंनिर्भर बनावे असे आवाहन केंद्रीय रस्ते वाहतूक महामार्ग तसेच सुक्ष्म लघु व मध्यम उद्योग मंत्री नितिन गडकरी यांनी केले. नागपुरात आयोजित अकराव्या ग्रोव्हिजन कृषी प्रदर्शनानिमित्त सुरेश भट सभागृह येथे 'एम एस एम ई विभागाच्या कृषी क्षेत्राकरता विदर्भातील उपलब्ध संधी' या विषयावरील कार्यशाळेचे उद्घाटन आज त्यांच्या हस्ते झाले त्यावेळी ते बोलत होते. केंद्रीय एम एस एम ई मंत्रालयाचे अतिरिक्त विकास आयुक्त आनंद शेरखाने, केंद्रीय मत्स्योद्योग मंत्रालयाचे संयुक्त सचिव सागर मेहरा यावेळी उपस्थित होते.

गोंदिया-भंडारा यासारख्या तलाव समृद्ध जिल्ह्यामध्ये गोड्या पाण्यातील झिंग्यांना निर्यातमूल्य जास्त असून त्यांची निर्यात आखाती देशांमध्ये नागपूरहून करता येईल. यासाठी मत्स्यव्यवसाय विभागाच्या व एम एस एम ई विभागाच्या अधिकाऱ्यांना विदर्भातील मालगुजारी तलांवामध्ये मत्स्य व्यवसाय वाढवण्यासाठी पुढाकार घेण्याचे गडकरींनी यावेळी सुचविले. वर्तमानपत्रासाठी

लागणाऱ्या न्यूजप्रिंटची आपल्या देशात आयात करावी लागते याकडे लक्ष देतांना त्यांनी सांगितले की गडचिरोली चंद्रपूर वनव्याप्त विभागामध्ये ओसाड जमिनीवर बांबूची लागवड केल्यास त्यातून कागदनिर्मिती होऊन न्यूजप्रिंटसाठी आयात करावी लागणार नाही. गडचिरोलीमध्ये विपुल वनसंपत्ती असून आयुर्वेदिक औषधी बनवणाऱ्या कंपन्यांना आदिवासीं कडूनच औषधी वनस्पतींची मागणी करण्यासाठी आपण प्रयत्न करणार असल्याचे गडकरी यांनी सांगितले. मदर डेअरी तर्फे निर्मित मावा बर्फीच्या उत्पादन वाढीसाठी अधिक

प्रयत्न झाल्यास विदर्भाती
सहा लाख लिटर रोज
येऊन त्यामुळे येथी
उत्पादकांना फायदा होईल
त्यांनी सांगितले.रामटेक,
तसेच गडचिरोली येथे
क्लस्टर स्थापन झाल्या
निर्मित तांदूळ आता निर्यात
अशी माहिती सुद्धा त्यांनी
एम एस एम ई विभागाच्या
लाभ घेताना ल
प्रामाणिकपणे कर्जाची
करावी व आपली विश
वाढवावी असे आवाहन
केले .डिजिटल डेटाबेस क्रे
व उद्योग मित्र या

लघुउद्योग स्थापन करु इच्छि
सर्वांना सोयीस्कर प्रक्रिया उ
होत आहे असे त्यांनी सांगित
केंद्रीय मत्स्योद्योग मंत्रालयाचे
सचिव सागर मेहरा यांनी प्रध
मत्स्य संपदा योजना चे
मंत्रालयातर्फे तयार करण्या
असल्याचे सांगितले . दहा
कोटी रुपयाचा प्रस्तावित
असलेली ही योजना समुद्री
देशीय मासेमारी चा विक
संरचना यावर आधारित असे
त्यांनी सांगितले.या कार्यश
राज्याच्या विविध भागातून
लघु व्यवसायिक शेतकरी
संख्येने उपस्थित होते.

MAHASAGAR
(MARATHI)
DT. 25/11/2019

MAHARASHTRA TIMES DT. 25/11/2019

शेतकऱ्यांनो, गरुडझेप घ्या!

म.टा. प्रतिनिधी, नागपूर

'विदर्भ कणखर आहे, लवचिक किंवा कमजोर नाही. मीसुद्धा विदर्भाचीच आहे. म्हणूनच शेतकऱ्यांसाठी तळमळीने बोलते. शेतकऱ्यांनो, तुम्ही चिमण्या-कावळे बनून उडू नका, थकू नका, थांबू नका तर आत्मविश्वासाने गरुडझेप घ्या,' असा प्रेमाचा सल्ला सगळ्यांच्या माई, ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्त्या सिंधुताई सपकाळ यांनी रविवारी शेतकऱ्यांना दिला.

प्रदर्शनस्थळी रविवारी सिंधुताई सपकाळ यांनी भेट दिली.

अकराव्या ॲग्रोव्हिजन कृषी प्रदर्शनाला सिंधुताईंनी रविवारी सदिच्छा भेट दिली. त्यावेळी त्यांनी उपस्थित शेतकऱ्यांशी संवाद साधला. त्या म्हणाल्या, 'शासन, लालफितशाही आणि लहरी पाऊस या सगळ्याने पिचलेल्या शेतकऱ्यांना मदतीचा आश्वासक हात म्हणजे ॲग्रोव्हिजन आहे. शेतकऱ्यांचा प्रवास काटेरीच आहे, पण पाऊल उचला, पुढे जा आणि या संपूर्ण आयोजनाचा, येथे मिळणाऱ्या मार्गदर्शनाचा पूर्ण लाभ घ्या. आजपर्यंत जो आला, त्याने शेतकऱ्यांचे शोषणच केले. पहिल्यांदाच कोणी तुमच्या हिताचा सर्वंकष विचार करून, इतके मोठे आयोजन करत आहे तर त्याचा पूर्ण उपयोग घेत शेती समृद्ध करा. पुढे-पुढे वाटचाल करा पण आपला भूतकाळ विसरू नका.'

यावेळी त्यांनी ई-रिक्षातून ॲग्रोव्हिजनच्या ३५०पेक्षा जास्त स्टॉल्स आणि पशुधन दालनाला भेट दिली. महिला बचतगटाच्या सदस्य आणि इतरांशीही त्यांनी जिव्हाळ्याने संवाद साधला. ॲग्रोव्हिजनमध्ये युवा शेतकऱ्यांच्या लक्षणीय उपस्थितीविषयी त्यांनी समाधान व्यक्त केले. शेतीत नवसंकल्पना रुजविताना, जुन्या लोकांचा अडथळा म्हणजे शेवाळलेल्या दगडावरून पाय घसरण्यासारखे आहे. या दगडांना माहितीने खरडून काढा आणि आपली घोडदौड कायम ठेवा, असा संदेश त्यांनी दिला.

सिंधुताई सपकाळ यांचे आवाहन

मै हूँ ना...

'शेतीत आता सुलभ आणि सहज तंत्रज्ञान आले आहे. जोडधंद्यांचे शेकडो पर्याय आहेत. मदतीचा हात तुमच्याकडे या प्रदर्शनाच्या माध्यमातून आला आहे. मदतीचा हा हात धरा. आता आत्महत्या करण्याची गरज नाही. लढा कायम ठेवा, सोबत मै हूँ ना...', असे आश्वासन त्यांनी आपल्या खास शैलीत कृषिबांधवांना दिले.

विदर्भातील झिंगे जाणार दुबईला

आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठ निर्माण करण्यासाठी प्रयत्न

म.टा. प्रतिनिधी, नागपूर

'पूर्व विदर्भातील भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली जिल्ह्यांमध्ये गोड्या पाण्यातील झिंग्यांचे उत्पादन मोठ्या प्रमाणात होते. या भागातील झिंगे देशभरात प्रसिद्ध असून सातशे ते आठशे रुपये प्रतिकिलो दर आहे. झिंगे केवळ देशांतर्गत न राहता त्यांना आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठ तयार करून देण्याची गरज आहे. त्यादृष्टीने कार्य सुरू असून लवकरच आपल्याकडील झिंगे दुबई, शारजा, कतार येथे जातील', अशी माहिती केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी रविवारी दिली.

ॲग्रोव्हिजन कृषी प्रदर्शनाच्या तिसऱ्या दिवशी 'विदर्भात सूक्ष्म-लघु व मध्यम उद्योगांना कृषी व अन्नप्रक्रिया उद्योगातील संधी' विषयावरील एकदिवसीय परिषदेचे आयोजन कविवर्य सुरेश भट सभागृहात करण्यात आले होते. परिषदेच्या उद्घाटन सोहळ्याप्रसंगी गडकरी बोलत होते. कार्यक्रमाला सूक्ष्म-लघु व मध्यम विभागाचे अतिरिक्त विकास आयुक्त आनंद शेरखाने, एमएसएमई विकाससंस्थेचे संचालक प्रशांत पार्लेवार, इनलॅण्ड फिशरीजचे सहसचिव सागर मेहरा, वेद कौन्सिलचे अध्यक्ष शिवकुमार राव, डॉ. गिरीश गांधी, रवी बोरटकर आदी उपस्थित होते.

गडकरी म्हणाले, 'आपल्याकडे गोड आणि खाऱ्या पाण्यातील झिंगे असे दोन प्रकार आहेत. त्यातील गोड पाण्यातील झिंग्यांना चांगली मागणी आहे. भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली जिल्ह्यामध्ये मालगुजारी तलाव, बारमाही नद्या आणि जलाशयांचा साठा आहे. त्याचा उपयोग व्हायला हवा. झिंगे उत्पादनासह शिंगाड्याची यशस्वी शेती त्या भागात सहजशक्य आहे. इनलॅण्ड फिशरीजच्या तज्ज्ञांनी या भागाचा अभ्यास करून झिंग्यांच्या निर्यातीमध्ये हातभार लावायला हवा.'

शेवग्याची भुकटी कोरियाला निर्यात

शेवग्याच्या शेंगापासून तयार करण्यात येणाऱ्या भुकटीला बाहेर देशात प्रचंड मागणी आहे. कोरियाला दहा कंटेनरइतकी शेवग्याची भुकटी पाठविण्याची ऑर्डर पूर्तीला मिळाली आहे. काही दिवसांपूर्वीच पूर्तीने अफगाणिस्तानला साबण पाठविल्या आहेत. नागपूरप्रमाणेच गावोगावात प्रोसेसिंग युनिट, कृषी उत्पादन प्रकल्प उभे राहायला हवेत. सूक्ष्म-लघु व मध्यम उद्योग विभागाने डिजिटल डेटा बेस क्रेडिट एटीएम सुरू केले आहे. त्याद्वारे बँकेत जाताच शेतकऱ्याला, उद्योजकाला कर्ज उपलब्ध होऊ शकणार आहे, असे गडकरी म्हणाले.

गोठा असेल हवेशीर, तर उत्पन्न मजेशीर

म. टा. प्रतिनिधी, नागपूर

डेअरी विषयातील तज्ज्ञांनी सांगितला राजमार्ग

'खेळती हवा ज्या घरात असते, तेथील वातावरण प्रसन्न राहते. हा साधा मूलमंत्र आपण गोठ्याच्या संदर्भातही लागू करीत अंमलात आणायला हवा. परंतु, बहुतांश गोपालक याच बाबीकडे दुर्लक्ष करतात. गायी-म्हशींना काय होते, असे म्हणत ते गोठ्यातील वातावरण हवेशीर राहील, यावर भर देत नाहीत. परिणामी, तिथे १० ते १२ तास राहणाऱ्या गायी-म्हशींना श्वास घेण्यास त्रास होतो. त्यांच्या दूध देण्याच्या क्षमतेवर प्रतिकूल परिणाम होत असतो. तेव्हा गायी-म्हशींकडून दुधाचे उत्पादन वाढवायचे असेल तर गोठा हवेशीर आणि स्वच्छ ठेवा', असा मौल्यवान संदेश या क्षेत्रातील तज्ज्ञांनी उपस्थित शेतकऱ्यांना दिला.

डेअरी विषयातील कार्यशाळेत दुग्धोत्पादनासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड, लहान डेअऱ्यांचे व्यवस्थापन, गायी-म्हशींच्या चाऱ्याचे व्यवस्थापन, दर्जेदार दूधउत्पादन, दुधाळू गायी-म्हशींच्या आरोग्याचे व्यवस्थापन, सेंद्रीय दूधउत्पादन, आर्थिकदृष्ट्या किफायतशीर दुग्धोत्पादन, मूरघास प्रेझेंटेशन आणि सरकारी योजना अशा विविध विषयांवर मार्गदर्शन करण्यात आले. कार्यशाळेत डॉ. एस. के. साहतेपुरे, डॉ. सदाशिव चोपडे, डॉ. अतुल ढोक, डॉ. के. एस. राठोड, डॉ. चेतक पंचभाई, डॉ. सारीपूत लांडगे, डॉ. सुनील रोकडे, सत्यजित भोसले, डॉ. ऋचा लांजेवार आदींनी सहभाग घेतला.

'गायी-म्हशींसाठी बांधण्यात आलेला गोठा हा उत्पादनातील महत्त्वाचा दुवा आहे. तो नेहमीच स्वच्छ असावा. बहुतांश गोपालक शेण उचलून बाजूलाच ठेवतात. हा प्रकार कदापि करू नका. त्या शेणात काही तासांनंतर जंतू तयार होतात अन् तेच आपल्या गायीसाठी कर्दनकाळ ठरतात. तेव्हा शेण दूर फेकण्याची व्यवस्था करा. ज्या गोठ्यातील वातावरण अस्वच्छ राहते, तेथील जनावरांपासून मिळणारे दूध मानवासाठी अनेकदा घातकही सिद्ध होते. त्याच दुधापासून सेवन करणाऱ्यांना विविध आजार उद्भवतात.'

■ चिकयुक्त दूध वासरांनाच पाजा!

वासरू जन्माला आल्यानंतर त्याच्यातील रोगप्रतिकारशक्ती कायम राहणे गरजेचे असते. याकरिता निसर्गानेच काही तरतूद केली आहे. त्यानुसार बाळंतपण होताच जन्माला आलेल्या वासराला सलग तीन दिवस चिकयुक्त दूध पाजावे. त्याच दुधामुळे त्याच्यात रोगप्रतिकारशक्ती वाढते अन् पुढे ते अधिक उत्पादन देण्यासाठी सज्ज होत जाते. मात्र, अनेक गोपालक ते चिकयुक्त दूध वासराला पाजणे टाळतात. ही चूक तुम्ही करू नका, असे आवाहन उपस्थित तज्ज्ञांनी केले.

■ भारतीय गायी संवेदनशील!

भारतीय गायी मोठ्या प्रमाणात संवेदनशील राहतात. जोपर्यंत वासराला पाहात नाहीत, तोवर त्या पान्हाच सोडत नाहीत. अर्थात, त्या आपल्या वासरावर जिवापाड प्रेम करणाऱ्या असतात. मात्र, विदेशी गायी भलेही दूध जास्त देतात, परंतु त्या वासराविनाही पान्हा सोडतात. हा भेद लक्षात घेता तुम्ही वासराचे दूध तीन महिन्यानंतर हळूहळू कमी करू शकता, असाही सल्ला तज्ज्ञांनी दिला. जेव्हा दूध कमी करालं तेव्हा त्याला सकस चारा देण्याची व्यवस्था करा, असेही त्यांनी स्पष्ट केले.

MAHARASHTRA TIMES
(MARATHI)
DT. 25/11/2019

दुष्काळमुक्तीचा बुलडाणा पॅटर्न

गडकरींची माहिती : विनाखर्चाने निर्माण झाले भूपृष्ठीय जलसाठे; गावे होताहेत टँकरमुक्त

म.टा. प्रतिनिधी, नागपूर

'बुलडाणा जिल्ह्यात राष्ट्रीय महामार्ग विकासाचे ४९१ किलोमीटर लांबीचे बारा प्रकल्प मंजूर करण्यात आले. त्यावर केलेल्या कल्पक कार्यातून बुलडाणा जिल्ह्यात विनाखर्चाने सुमारे ५५.१० लाख घनमीटर म्हणजेच ५५१० टीसीएम अतिरिक्त भूपृष्ठीय जलसाठे निर्माण झाले आहेत. या समृद्ध जलसाठ्यांमुळे सुमारे दहा हजार टीसीएम एवढे वार्षिक योगदान भूजलसाठ्यांसाठी पुनर्भरणातून होणार आहे. दुष्काळमुक्तीचा हा बुलडाणा पॅटर्न संपूर्ण राज्यभरात राबविण्यात येईल', अशी माहिती केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी रविवारी दिली.

ॲग्रोव्हिजनमध्ये रविवारी बोलताना केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी. व्यासपीठावर तज्ज्ञ मान्यवर.

बुलडाणा जिल्ह्यात राष्ट्रीय महामार्ग विकास प्राधिकरणातर्फे राबविण्यात आलेल्या महामार्गाच्या प्रकल्पांतर्गत नदी, नाले खोलीकरण-रुंदीकरणाचे कार्य करण्यात आले. त्याद्वारे कायम पाण्याचे दुर्भिक्ष्य असलेल्या बुलडाणा, अकोल्यासारख्या भागात जलसंवर्धनाचे कार्य झाले आहे. या संपूर्ण कार्यावर प्रकाश टाकणाऱ्या माहितीपुस्तकाचे प्रकाशन गडकरींच्या हस्ते झाले. यावेळी निवृत्त मुख्य अभियंता बाळासाहेब ठेंगे, मुख्य अभियंता विनय देशपांडे, माधव कोटस्थाने प्रामुख्याने उपस्थित होते.

याबाबत अधिक सांगताना गडकरी म्हणाले, 'बुलडाणा जिल्ह्यातील या जलसमृद्धीच्या कार्यक्षेत्रात १५२ गावांचा समावेश आहे. त्याद्वारे जवळपास ४ लाख ८३ हजार नागरिकांना लाभ मिळणार आहे. बहुआयामी आणि नावीन्यपूर्ण कार्यातून बुलडाणा जिल्ह्यात सुमारे २२ हजार ८०० विहिरींचे पुनर्भरण झाले आहे. जलसमृद्धीतून संरक्षित आणि नियमित सिंचनाला भरपूर पाणी उपलब्ध झाल्याने सिंचन क्षेत्रात १ हजार ५२८ हेक्टर्सने वाढ होणार आहे. संरक्षित सिंचनाचे लाभ भूजलाच्या ११ हजार सहस्त्र घनमीटर साठ्याला गृहीत धरल्यास सुमारे पाच हजार हेक्टर क्षेत्राला संरक्षित सिंचनाचे पाणी उपलब्ध झाले आहे. तसेच जिल्ह्यातील ८१ पाणीपुरवठा योजनांच्या विहिरीचे पुनर्भरण होऊन ही गावे आता टँकरमुक्त होत आहेत.'

तेलंगण, राजस्थानात आवश्यकता

जलसंवर्धनाचा बुलडाणा पॅटर्न आता हळूहळू राज्यभरात राबविण्यात येत आहे. नागपूर जिल्ह्यातील काटोल मार्गावर हा प्रयोग यशस्वी होण्याच्या मार्गावर आहे. तेलंगण आणि राजस्थानातही या पॅटर्नची नितांत आवश्यकता आहे. भूसंपादन, विस्थापन, पुनर्वसन, आर्थिक मोबदला याशिवाय घडलेल्या बुलडाणा पॅटर्नमुळे राज्य सरकारचे १७० कोटी रुपये वाचले आहेत, असा उल्लेख गडकरींनी केला.

वाशीमचे नुकसान जिल्हाधिकाऱ्यांमुळे

जलसंवर्धनाचा हा पॅटर्न अकोला, बुलडाणाप्रमाणे वाशीम येथे राबविण्याचा विचार होता. परंतु, तेथील जिल्हाधिकाऱ्यांनी त्याला सहमती दर्शविली नाही. अकोला, बुलडाणा येथील जिल्हाधिकाऱ्यांनी सहकार्य केले. त्यामुळे आज त्या भागात जलसमृद्धी दिसून येत आहे. त्याउलट कुठलेही ठोस कारण न सांगता वाशीमच्या जिल्हाधिकाऱ्यांनी आडकाठी आणली. त्याचे दुष्परिणाम वाशीमकरांना भोगावे लागणार आहे, असे गडकरी म्हणाले.

'नाबार्डच्या योजना नीट समजून घ्या'

म.टा. प्रतिनिधी, नागपूर

'नाबार्ड ही ग्रामीण विकासाला चालना देणारी भारत सरकारची अधिकृत संस्था आहे. या संस्थेमार्फत अनेक शेतकऱ्यांच्या उपयोगाच्या योजना राबविण्यात येतात. त्या योजना नेमक्या कुठल्या अन् त्याचे लाभ कसे मिळवायचे, याची शास्त्रशुद्ध माहिती शेतकऱ्यांनी समजून घ्यावी अन् उत्कर्ष साधावा', असे आवाहन 'कृषी वित्तपुरवठा' या विषयाच्या अनुषंगाने ॲग्रोव्हिजनमध्ये पार पडलेल्या कार्यशाळेत नाबार्डच्या अधिकारी मैथिली कोवे यांनी केले.

नाबार्ड तीन प्रकारांत कार्यरत आहे. यात प्रामुख्याने अर्थपुरवठा, मार्गदर्शन आणि विकासात्मक योजना यांचा त्यात समावेश होतो. नाबार्डची सर्वात चांगली योजना किसान क्रेडिट कार्ड आहे. या क्रेडिट कार्डची रचना ही संबंधित भौगोलिक क्षेत्राचा आणि पिकाला लागणाऱ्या खर्चासह करण्यात आलेली असते. तसे पाहता हे क्रेडिट कम डेबिट कार्ड असते. हे कार्ड पाच वर्षांपर्यंत वैध राहते. यात शेतकऱ्याला पैसे काढण्याची मर्यादा नसते. गरज पाहता तेवढे पैसे शेतकऱ्यांना काढता येतात. प्रत्येक पिकाचा एक खर्च असतो. त्यावर तज्ज्ञ मंडळी मंथन करतात आणि संबंधित कार्डाची रचना केली असते. या कार्डाचे वैशिष्ट्य म्हणजे, यात यंत्रसामग्रीच्या देखभालीचाही खर्च समाविष्ट असतो. अशा या योजनेचा शेतकऱ्यांनी अधिक संख्येने लाभ घेण्याचे आवाहन मैथिली कोवे यांनी केले.

नाबार्डतर्फे कुठलीही सवलत घ्या, परंतु त्याकरिता दिलेले नियम आणि वेळा कटाक्षाने पाळा. कर्ज मंजूर झाल्यानंतर संबंधित शेतकऱ्यांना किंवा लाभार्थ्यांना ऑनलाइन माहिती द्यायची असते. ती माहिती तीस दिवसांच्या आत जायला हवी. ती माहिती न गेल्यास आपण सवलतीपासून वंचित राहू शकतात, असाही इशारा कोवे यांनी दिला.

यावेळी भारतीय स्टेट बँकेचे अधिकारी श्रीराम सिरसाट आवर्जून उपस्थित होते. त्यांनीही वित्तपुरवठा कसा केला जातो, यावर मार्गदर्शन केले.

DESHONNATI DT. 25/11/2019

उत्पादनावर आधारित लघुउद्योजकांना संधी : गडकरी

■ ॲग्रोव्हिजन कृषी प्रदर्शनात लघु व मध्यम उद्योगातील संधी विषयावर कार्यशाळा

प्रतिनिधी/ २४ नोव्हेंबर

नागपूर : स्थानिक उत्पादनांवर आधारित उद्योग निर्माण व्हावे. प्रत्येकाला उद्योग करण्याची संधी मिळाली पाहिजे. नोकरी मागणारे नव्हे नोकरी देणारे बनावे, असे वक्तव्य केंद्रीय भूपृष्ठ वाहतूक, महामार्ग व सुक्ष्म लघु व मध्यम उद्योगमंत्री तथा ॲग्रोव्हिजनचे मुख्य प्रवर्तक नितीन गडकरी यांनी केले.

रेशीमबाग येथील ॲग्रोव्हिजन कार्यशाळा, राष्ट्रीय कृषि प्रदर्शन व परिसंवादांतर्गत 'विदर्भात सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांना कृषी व अन्न प्रक्रिया उद्योगातील संधी' या विषयावर आयोजित परिषदेच्या उद्घाटन प्रसंगी ते बोलत होते. सुरुवातीला पाहुण्यांच्या हस्ते दीप प्रज्वलनाने परिषदेचे उद्घाटन करण्यात आले. व्यासपीठावर एमएसएमईचे संचालक पी.एम. पार्लेवार, एमएसएमईचे अतिरिक्त विकास आयुक्त आनंद शेरखाने, इनलँड फिशरीजचे सहसचिव सागर मेहरा, नितीन लोणकर, चंद्रशेखर शेवाळकर, विजयराव जाधव, सी.डी. मायी, शिवकुमार राव, रमेश मित्तल, गिरीश गांधी, रवि बोरटकर उपस्थित होते. नितीन गडकरी म्हणाले, लघु उद्योगांमध्ये *(उर्वरित वृत्त पान ५ वर)*

ॲग्रोव्हिजन प्रदर्शनांतर्गत विदर्भात, सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांना कृषी व अन्न प्रकिया उगोतील संधी विषयावरील परिषदेचे उद्घाटन करताना केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी व अन्य मान्यवर अतिथी.

हनीक्युब तयार करणार

विदर्भातील वनक्षेत्राला लागून असलेल्या गावांमध्ये आदिवासींनी एकत्र केलेल्या मधाची खरेदी करुन त्यापासून साखरेसारखे क्युब तयार करण्यावर सध्या विचार सुरू असून चहा व इतर उद्योगांमध्ये या उत्पादनाची विशेष मागणी असेल, असेही यावेळी नितीन गडकरी यांनी सांगितले.

गोठा हवेशीर आणि स्वच्छ

दुधाचे उत्पादन वाढवायचे असेल तर डेअरी विषयातील तज्ज्ञांचे मत

प्रतिनिधी / २४ नोव्हेंबर

नागपूर : खेळती हवा ज्या घरात असते तेथील वातावरण प्रसन्न राहते. हा साधा मूलमंत्र आपण गोठ्याच्या संदर्भातही लागू करीत अंमलात आणायला हवा. परंतु बहुतांश गोपालक याच गोष्टीकडे दुर्लक्ष करतात. गायी-म्हशींना काय होते म्हणून ते गोठ्यातील वातावरण हवेशीर राहील यावर भर देत नाही. परिणामी तिथे १० ते १२ तास राहणाऱ्या गायी-म्हशींना श्वास घेण्यास त्रास होतो. परिणामी त्यांच्या दूध देण्याच्या क्षमतेवर प्रतिकूल परिणाम होत असतो. तेव्हा गायी-म्हशींकडून दुधाचे उत्पादन वाढवायचे असेल तर गोठा हवेशीर आणि स्वच्छ ठेवा असा मौल्यवान सल्ला या क्षेत्रातील तज्ज्ञांनी उपस्थित शेतकऱ्यांना दिला.

ॲग्रो व्हिजन २०१९ अंतर्गत आयोजित डेअरी विषयातील कार्यशाळेत हा विषय शेतकऱ्यांपुढे मांडण्यात आला. या कार्यशाळेत दुग्धोत्पादनासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड, लहान डेअऱ्यांचे व्यवस्थापन, गाई म्हशींच्या चाऱ्याचे व्यवस्थापन, दर्जेदार दूध उत्पादन, दुभाळू गाई म्हशींच्या आरोग्याचे व्यवस्थापन, सेंद्रीय दूध उत्पादन, आर्थिकदृष्ट्या किफायतशीर दुग्धोत्पादन, मूरघास प्रेझेंटेशन आणि सरकारी योजना अशा विविध विषयांवर मार्गदर्शन करण्यात आले. या कार्यशाळेत डॉ. एस.के. साहतपुरे, डॉ. सदाशिव चोपडे, डॉ. अतुल ढोक, डॉ. के.एस. राठोड, डॉ. चेतक पंचभाई, डॉ. सारीपुत लांडगे, डॉ. सुनील रोकडे, सत्यजित भोसले, डॉ. ऋचा लांजेवार आदींनी सहभाग घेतला होता. गायी-म्हशींसाठी बांधण्यात आलेला गोठा हा उत्पादनातील महत्त्वाचा दुवा आहे. तो नेहमीच स्वच्छ असावा. शेण उचलून *(उर्वरित वृत्त*

वासरांना चिकयुक्त दूध पाजा

वासरू जन्माला आल्यानंतर त्याच्यातील रोग प्रतिकारशक्ती कमी असते. याकरिता निसर्गनियम काही तरतूद केली आहे. त्यानुसार जन्माला आलेल्या वासराला सलग तीन दिवस चिकयुक्त दूध पाजावे. त्याच्यात रोगप्रतिकारशक्ती वाढते अन् पुढे ते अधिक उत्पादन देण्यास जाते. मात्र, अनेक गोपालक ते चिकयुक्त दूध वासराला पाजणे टाळतात. तुम्ही करू नका असे आवाहन उपस्थित तज्ज्ञांनी केले.

तोवर गायी सोडत नाही

भारतीय गायी संवेदनशील असतात. वासराला पाहत नाही तोपर्यंत पान्हाच सोडत नाही. आपल्या वासरावर करणाऱ्या असतात. म्हणूनच भलेही दूध जास्त देऊ वासराविनाही पान्हा रिकामा लक्षात घेता तुम्ही वासराला महिन्यानंतर हळूहळू शक्तीत असाही प्रयत्न दिला. जेव्हा दूध काढ त्याला सकस चारा द्या करा असेही त्यांनी स्पष्ट

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER	PUNNYA NAGARI
DATE	25/11/2019
LANGUAGE	MARATHI
SUBJECT	

वनाधारित प्रक्रिया उद्योगाची गरज : गडकरी

जंगलातील मध, फळे, वनस्पती आणि तत्सम वनाधारित प्रक्रिया उद्योगातून वनवासी आणि शेतकरी दोघांनाही लाभ होईल आणि त्यातून गावातच उद्योग स्थापनहोऊन रोजगार निर्मिती आणि गावे समृद्ध होण्याचा मार्ग मोकळा होईल, असे प्रतिपादन केंद्रीयमंत्री नितीन गडकरी यांनी केले. ॲग्रो व्हिजन राष्ट्रीय कृषी प्रदर्शनाअंतर्गत एमएसएमई मंत्रालयातर्फे एमएसएमई उद्योगांसाठी कृषी व अन्न प्रक्रियेतील संधी या विषयावर एक दिवसीय परिषदेचे आयोजन स्थानिक सुरेश

शेतकऱ्यांनो, गरुडझेप घ्या : सिंधूताई

शेतकऱ्यांनो चिमण्या कावळे बनून उडू नका, थांबू नका आत्मविश्वासाने गरुडझेप घ्या, असे आवाहन आणि प्रेमाचा सल्ला ज्येष्ठ समाजसेविका सिंधुताई सपकाळ यांनी शेतकऱ्यांना दिला. सिंधुताईनी आज कृषी प्रदर्शनाला सदिच्छा भेट दिली. सगळीकडून पिचलेल्या शेतकऱ्यांना मदतीचा हात म्हणजे ॲग्रोव्हिन प्रदर्शनी असल्याचे त्या म्हणाल्या. शेतकऱ्यांचा प्रवास काटेरीच आहे पण, पाऊल उचला, पुढे जा आणि या संपूर्ण आयोजनाचा, इथे मिळणाऱ्या मार्गदर्शनाचा पूर्ण लाभ घ्या, असा संदेश त्यांनी यावेळी दिला. आजपर्यंत जो आला त्याने शेतकऱ्यांचे शोषणच केले. पहिल्यांदाच कोणी तुमच्या हिताचा सर्वंकष

कुक्कुटपालनातून रोजगाराच्या संधी

भारतातील कुक्कुटपालनाच्या व्यवसायाने अर्थव्यवस्थेत मोठी भर घातली असून एक हजार कोटींहून अधिक उत्पन्न प्राप्त करून दिले आहे. या व्यवसायाने ५० लाखांहून अधिक लोकांना प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्षरिता रोजगार प्राप्त झाला असल्याचे मत कार्यशाळेला उपस्थित तज्ज्ञांनी व्यक्त केले. रेशीमबाग येथे सुरू असलेल्या ॲग्रो व्हिजन कृषी प्रदर्शनात रविवारी कुक्कुटपालन व त्यातील संधी-जोखीम विषयावर कार्यशाळा घेण्यात आली. डॉ. मुकुंद कदम व डॉ. पी. एल. पवार यांची यावेळी प्रमुख उपस्थिती होती. कोंबडी खत हे रासायनिक खताला उत्तम पर्याय असून दीर्घकाळ आणि भरपूर उत्पादन देणारा हा जोडधंदा आहे. यात दोन शाखा आहेत. अंड्यावरील पक्षी (लेयर फार्मिंग) आणि बॉयलर चिकन या दोन शाखांमध्ये स्वतः किंवा करार तत्त्वावर उद्योग करता येतो, असे अभ्यासपूर्ण मार्गदर्शन डॉ. मुकुंद कदम आणि डॉ.पी.एल.पवार यांनी केले. कोंबड्यांचे मरण्याचे प्रमाण कमी झाले आणि त्यांचे वजन जास्त असले, तर त्यांना चांगला भाव मिळतो. भविष्यात या उद्योगाच्यी संधी वाढणार असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले.

शेतकऱ्यांनी घ्यावा गटशेतीचा लाभ

शेती फायद्याची व्हावी, शेतकऱ्यांच्या हाती डॉलर यावे आणि त्यांचे उत्पन्न दुप्पट व्हावे, यासाठी गटशेती करण्याचे आवाहन डॉ. भगवान कापसे यांनी केले. शेतकऱ्यांना नवे व्हिजन देणाऱ्या ॲग्रोव्हिजन २०१९ मध्ये आयोजित गटशेती या विषयावरील कार्यशाळेत ते बोलत होते. नवयुवकांना, शेतीतून यश मिळेल, असा आत्मविश्वास राहिला नाही. पण, जागतिक स्पर्धेत टिकून राहण्यासाठी युवकांनी शेतीत पुढाकार घेण्याची गरज आहे. गटशेतीच्या माध्यमातून लहान शेतकऱ्यांनी एकत्र यावे, सामूहिकपणे एकच पीक घेणे, ठिबक व इतर सिंचनाचा वापर करून उत्पादनाची गुणवत्ता आणि दर्जा वाढविण्याची उद्दिष्टे साधता येतात. हरभरा, कापूस, गहू आणि आल्याची गटशेती करता येते. यावेळी शेतकरी बांधवांची मोठी उपस्थिती होती.

गोठा हवेशीर ठेवाल, तर उत्पन्न वाढेल

खेळती हवा ज्या घरात असते तेथील वातावरण प्रसन्न राहते. याच नियमानुसार गायी, म्हशींच्या गोठ्यातही हवा खेळती ठेवल्यास त्याचा परिणाम दुधाचे उत्पादन वाढण्यात होईल, असा सल्ला तज्ज्ञांनी गोपालकांना दिला. ॲग्रो व्हिजन २०१९ अंतर्गत अयोजित डेअरी विषयावरील कार्यशाळेत हा विषय शेतकऱ्यांपुढे मांडण्यात आला. या कार्यशाळेत दुग्धोत्पादनासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड, लहान डेअऱ्यांचे व्यवस्थापन, गाई म्हशींच्या चाऱ्याचे व्यवस्थापन, दर्जेदार दूध उत्पादन, दुधाळू गाई, म्हशींच्या आरोग्याचे व्यवस्थापन, सेंद्रिय दूध उत्पादन, आर्थिकदृष्ट्या किफायतशीर दुग्धोत्पादन आणि सरकारी योजना अशा विविध विषयांवर मार्गदर्शन करण्यात आले. या कार्यशाळेत डॉ.एस.के. साहतपुरे, डॉ. सदाशिव चोपडे, डॉ. अतुल ढोक, डॉ. के.एस. राठोड, डॉ. चेतक पंचभाई, डॉ. सारीपूत लांडगे, डॉ. सुनील रोकडे, सत्यजित भोसले, डॉ. ऋचा लांजेवार आदींनी सहभाग घेतला. कार्यशाळेत सकस आहार कसा बनवायचा याचाही 'फॉर्मुला' तज्ज्ञांनी सांगितला. हा सकस आहार नेमका किती द्यायचा, याविषयी असलेला संभ्रमही त्यांनी दूर केला. वासरू जन्माला आल्यानंतर त्याच्यातील रोग प्रतिकारशक्ती कायम राहणे गरजेचे असते. याकरिता निसर्गनिच काही तरतूद केली आहे. त्यानुसार बाळंतपण होताच जन्माला आलेल्या वासराला सलग तीन दिवस चिकयुक्त दूध पाजावे. त्याच दुधामुळे त्याच्यात रोगप्रतिकारशक्ती वाढते, भारतीय गायी प्रचंड प्रमाणात संवेदनशील राहतात. जोपर्यंत वासराला पाहत नाही तोवर त्या पान्हाच सोडत नाही. अर्थात त्या आपल्या वासरावर जीवापाड प्रेम करणाऱ्या असतात. मात्र, विदेशी गायी भलेही दूध जास्त देतात. परंतु, त्या वासराविनाही पान्हा सोडतात. हा भेद लक्षात घेता, तुम्ही वासराचे दूध

'ॲग्रो व्हिजन'मधून शेतकऱ्यांना आधुनिक

प्रदर्शनाला शेतकऱ्यांची भरगच्च उपस्थिती

केंद्रीयमंत्री नितीन गडकरींनी दिला शेतकऱ्यांना मोलाचा सल्ला

पुण्य नगरी / प्रतिनिधी

नागपूर : रेशीमबाग मैदानावर सुरू असलेल्या अकराव्या ॲग्रो व्हिजन कृषी प्रदर्शनाला आज रविवारी विविध जिल्ह्यातूनच नव्हे तर विविध राज्यांतून आलेल्या शेतकऱ्यांनी लाखोच्या संख्येत हजेरी लावली. शेतकऱ्यांची जणू जत्राच येथे भरली होती. कृषी क्षेत्रातील नवनवीन तंत्रज्ञान, पिकांचे नवीन वाण, कृषी क्षेत्रात झालेले नवीन संशोधन आणि या क्षेत्रात जगाशी स्पर्धा करण्यात आपण कुठेच कमी पडणार नाही, यासाठी जास्तीत जास्त माहिती जाणून घेण्याचा प्रयत्न शेतकरी बांधव करीत होते. शेतकऱ्यांच्या मार्गदर्शनासाठी विविध परिषदा घेण्यात आल्या, याचाही शेतकऱ्यांनी लाभ घेतला. यात सर्वच वयोगटांतील शेतकऱ्यांनी उत्स्फूर्तपणे सहभाग नोंदविला.

कृषी प्रदर्शनीत उत्पादक, वितरक, संशोधनसंस्था, कृषी विपणन मंडळे, बँक, विमा कंपन्या, यंत्र, अवजारे अशा ४०० पेक्षा जास्त संस्थाचा सहभाग आहे. विद्यार्थी, कृषी अभ्यासक, सल्लागार आणि देशातील विविध भागांतून आलेल्या शेतकऱ्यांच्या ज्ञानाचे आदानप्रदानाचे केंद्र ही कृषी प्रदर्शनी बनली आहे. शेतकऱ्यांनी सर्वच स्टॉलला भेटी दिल्या. कृषी प्रदर्शनीच्या उत्कृष्ट नियोजनामुळे शेतकरी बांधवांसाठी ही ज्ञानप्राप्तीची मेजवानी ठरत आहे. २२ नोव्हेंबरला सुरू झालेली ही कृषी प्रदर्शनी २५ नोव्हेंबरपर्यंत चालणार आहे.

वर्षभर ताजे राहणारे ईश्वर फूल

झेंडूच्या फुलांसारखे दिसणारे फूल आणि त्यापासून बनलेले हार शेतकऱ्यांना आकर्षित करीत होते. याबाबत विचारले असता, हे ईश्वर फुल असल्याची माहिती संबंधित शेतकऱ्याने दिली. बिड जिल्यातून हा शेतकरी आला होता. हिवाळ्याच्या दिवसांत निघणारे हे फूल वर्षभर टवटवीत राहू शकते. फुलांच्या माळा घेण्याचा मोह प्रदर्शनी पाहायला येणाऱ्यांना आवरता आला नाही.

विचार करून, इतके मोठे आयोजन करते आहे, तर त्याचा पूर्ण उपयोग घेऊन समृद्ध शेती करा. पुढे वाटचाल करा पण आपला भूतकाळ विसरू नका, असे मत त्यांनी कळकळीने व्यक्त केले. यावेळी, त्यांनी ई-रिक्षातून ॲग्रोव्हिजनच्या ३५० पेक्षा जास्त स्टॉल्स आणि पशूधन दालनाला भेट दिली. महिला बचत गटाच्या सदस्या आणि इतरांशीही त्यांनी जिव्हाळ्याने संवाद साधला. ॲग्रोव्हिजन २०१९ मध्ये युवा शेतकऱ्यांच्या लक्षणीय उपस्थितीविषयी त्यांनी समाधान व्यक्त केले. 'शेतीत नवसंकल्पना रुजविताना, जुन्या लोकांचा अडथळा म्हणजे शेवाळलेल्या दगडावरून पाय घसरण्यासारखे आहे. या दगडांना माहितीने खरडून काढा आणि आपली घोडदौड कायम ठेवा', असा संदेश त्यांनी दिला. शेतीत आता सुलभ आणि सहज तंत्रज्ञान आले आहे, जोडधंद्यांचे शेकडो पर्याय आहेत, मदतीचा हात तुमच्याकडे या प्रदर्शनाच्या माध्यमातून आला आहे. मदतीचा हा हात धरा. आता आत्महत्या करण्याची गरज नाही. लढा कायम ठेवा, सोबत 'मैं हूं ना' असे आश्वासन त्यांनी आपल्या खास शैलीत कृषीबांधवांना दिले.

भट सभागृहात करण्यात आले. या परिषदेत केंद्रीयमंत्री नितीन गडकरी बोलत होते. या परिषदेला मंत्रालयाचे अतिरिक्त विकास आयुक्त आनंद शेरखाने, पी. एम. पार्लेवार, एमआयएचे अध्यक्ष नितीन लोणकर, वेदचे अध्यक्ष शिवकुमार राव, ॲग्रो व्हिजनचे रवींद्र बोरटकर, गिरीश गांधी, डॉ. सी. डी. मायी, केंद्रीय मत्स्योद्योग मंत्रालयाचे संयुक्त सचिव सागर मेहरा, एमआयएचे अध्यक्ष चंद्रशेखर शेगावकर, रमेश मित्तल आदी मान्यवर उपस्थित होते.

याप्रसंगी बोलताना नितीन गडकरी यांनी, शेतकरी समृद्ध व्हावे, शेती लाभदायी व्हावी, या संकल्पनेतून कृषिआधारित उद्योग स्थापन व्हावे हा मूळ हेतू आहे. विदर्भात गोडे पाणी आणि खारे पाणी, असे दोन विभाग आहेत. त्यात गोडे पाण्याचा भाग अधिक आहे. त्यामुळे याठिकाणी उत्कृष्ट प्रजातीच्या झिंग्यांची पैदास होते. आखाती देशांमध्ये नागपुरातून अनेक प्रवासी जातात. गडचिरोली, गोंदिया, भंडारा या जिल्ह्यांमध्ये मालगुजारी तलाव अधिक आहेत. त्याठिकाणी होणारे झिंगे उत्पादन विदेशात निर्यात करण्याची संधी आहे. त्यासंदर्भात कृती आराखडा तयार करण्याचे काम होणे गरजेचे आहे. सध्या रामटेक आणि पवनी येथे राईस क्लस्टर तयार करून चांगल्या तांदळाची निर्यात सुरू आहे. आता बांबूदेखील गवत वर्गात आल्यामुळे अडचण सुटली आहे. यात मध निर्मिती आणि मधावर प्रक्रिया करणारे उद्योग येण्याची गरज आहे. यासोबतच मध, शेवग्याच्या शेंगा आदींसंदर्भातही प्रक्रिया उद्योग स्थापन व्हावे, यातून शेतकऱ्यांना लाभ होईल, असे मत गडकरी यांनी व्यक्त केले. विदर्भातील वनक्षेत्राला लागून असलेल्या गावांमध्ये आदिवासींनी एकत्र केलेल्या मधाची खरेदी करून त्यापासून साखरेसारखे क्युब तयार करण्यावर सध्या विचार सुरू असून चहा व इतर उद्योगांमध्ये या उत्पादनाची विशेष मागणी असेल, असेही यावेळी नितीन गडकरी यांनी सांगितले.

PUNNYA NAGARI
DT. 25/11/2019

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER	LOKSHAHI VARTA
DATE	25/11/2019
LANGUAGE	MARATHI
SUBJECT	

ॲग्रोव्हिजनमध्ये सिग्नेटा नावीन्यपूर्ण प्रकल्प

आय-सेफ आणि मोबाईल हेल्थ क्लिनिककडे एकच गर्दी

लोकशाही वार्ता/नागपूर

ॲग्रोव्हिजनच्या ११ व्या आवृत्तीत विस्तार, टिकून राहणे आणि सुरक्षिततेच्या माध्यमातून भविष्य सुरक्षित करणे. ॲग्रोव्हिजन फाऊंडेशनने आयोजित केलेल्या कार्यक्रमात शेती समुदायाच्या सदस्यांना विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाची औजारे प्रदर्शित आणि शोधून काढण्यासाठी एक सार्वजनिक व्यासपीठ उपलब्ध करून देते, जे कृषीक्षेत्रात त्यांना संधी उपलब्ध करून देते.

हवामानाच्या प्रकारातील बदलांसह हवामान बदलाचे प्रभाव आणि कीटकांचा वाढता दबाव याबाबत उत्पादकांना मदत यातून होते. बि-बियाणे, कच्चा माल, तण, कीटकनाशके, सुरक्षित वापर आणि तंत्रज्ञानाशी संबंधित समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी मदत करणारे उपाय आणि उत्पादने ॲग्रोव्हिजन प्रदर्शनात ठेवण्यात आले आहे. शेतकऱ्यांच्या आरोग्य आणि सुरक्षिततेवर भर देऊन अश्या प्रकारच्या देशातील या पहिल्याच असणाऱ्या कार्यक्रमात विशेषत्वाने नाविन्यपूर्ण आरोग्य आणि सुरक्षा कार्यक्रम आय-सेफ (शेतकरी सक्षमीकरणासाठी सुरक्षा जागरूकता) यावर लक्ष केंद्रीत करण्यात आले. याची प्रथम अंमलबजावणी महाराष्ट्रातील यवतमाळ येथे झाली. या योजनेचे उद्दिष्ट शेतकऱ्यांमध्ये आरोग्य आणि सुरक्षिततेविषयी जागरूकता निर्माण करणे आहे, तसेच फवारणी करणाऱ्यांसाठी फवारणीची साधने आणि तंत्रांनी सुसज्ज केले जाईल.

सिग्नेटा पॅव्हेलिअन मधील शेतकरी सिग्नेटा उत्पादने आणि ओफारींग्सबद्दल अधिक माहिती मिळविण्यास उत्सुक आहेत. शेकऱ्यांच्या सुरक्षा, आरोग्य आणि स्वच्छता याबद्दल एक प्रश्नमंजुषा घेण्यात आली, ज्यामध्ये ज्या शेतकऱ्यांना सुरक्षा, आरोग्य आणि स्वच्छता याबद्दल चांगली समज आहे असे दिसून आले. अशांना बक्षिसे देण्यात आली.

महाऊर्जाच्या स्टॉलवर ॲग्रोव्हिजनमध्ये एकच गर्दी

लोकशाही वार्ता/नागपूर

शुक्रवारपासून सुरू झालेल्या मध्यभारतातील सर्वात मोठ्या ॲग्रो व्हिजन या कृषी प्रदर्शनात महाऊर्जा या संस्थेने आपल्या सौर ऊर्जा प्रकल्पांच्या स्टॉलला शेतकऱ्यांनी आणि नागरिकांनी सर्वाधिक गर्दी केली. या स्टॉलला केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी भेट देऊन स्टॉलचे उदघाटन केले आणि या प्रकल्पांचे आणि कार्याचे कौतुक केले आहे. याप्रसंगी महाऊर्जाचे महासंचालक कांतिलाल उमाप आणि अतिरिक्त महासंचालक वाघमारे उपस्थित होते.

आगामी काळ हा सौर ऊर्जेचा, शाश्वत ऊर्जेचा काळ आहे. याद्दष्टीनेच मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वात माजी ऊर्जामंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी सौर ऊर्जेबद्दल जनजागृती करून या ऊर्जेचे महत्त्व लोकांसमोर आणले. सौर ऊर्जा प्रकल्पांना चालना दिली. आणि आज समाजातील हजारो कुटुंब आणि शेतकरी सौर ऊर्जेची मागणी करीत आहेत. सौर ऊर्जेसोबतच हरित इमारत कशी असावी याचे एक सुंदर मॉडेल या स्टॉलवर उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. वीज कमी लागावी, ऊर्जेचे संवर्धन व्हावे या दृष्टीने इमारतीचे बांधकाम कसे असावे, याची माहिती या स्टॉलवर देण्यात येत आहे. नव्हे उपलब्ध असलेल्या सर्व प्रकल्पांची माहिती महाऊर्जा नागपूर चमू आलेल्या प्रत्येकाला देत आहेत. ४०० चौरस मीटर जागेत हा स्टॉल लावण्यात आला आहे. महाऊर्जाच्या या स्टॉलवर रूफ टॉप सोलर प्रकल्प, मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी, सौर ऊर्जेवर चालणारा ग्रामीण पाणीपुरवठा, मायक्रो ग्रीड सोलर प्रकल्प, पाण्यावर तरंगता सौर ऊर्जा प्रकल्प, सौर ऊर्जेवर चालणारे कोल्ड स्टोरेज, इलेक्ट्रिक चार्जिंग स्टेशन, पवनऊर्जा प्रकल्प, बायोगॅस प्रकल्प, सौर गोठा व त्यापासून पशुसंवर्धन, सौभाग्य योजना अशा प्रकल्पांचे मॉडेल्स येथे उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. अत्यंत सुबक आणि जिवंतपणा असलेले हे मॉडेल्स महाऊर्जाचे नागपूर येथील प्रादेशिक संचालक सारंग महाजन यांच्या नेतृत्वात नागपूरच्या चमूने प्रचंड मेहनतीने तयार केले आहेत. केवळ एका दिवसात १५ हजारावर लोकांनी या स्टॉलला भेट देऊन महाऊर्जाच्या प्रकल्पांची माहिती घेतली.

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER	LOKSHAHI VARTA
DATE	25/11/2019
LANGUAGE	MARATHI
SUBJECT	

वनाधारित प्रक्रिया उद्योग स्थापनेची गरज

केंद्रीयमंत्री नितीन गडकरी यांचे प्रतिपादन

'एमएसएमई' आणि 'प्रक्रिया उद्योगावर' एकदिवसीय परिषद

लोकशाही वार्ता/नागपूर

जंगलातील मध, फळे, वनस्पती आणि तत्सम वनाधारित प्रक्रिया उद्योगातून वनवासी आणि शेतकरी दोघांनाही लाभ होईल आणि त्यातून गावातच उद्योग स्थापन होऊन रोजगार निर्मिती आणि गावे समृद्ध होण्याचा मार्ग मोकळा होईल, असे प्रतिपादन केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी केले.

ॲग्रो व्हिजन राष्ट्रीय कृषी प्रदर्शनाअंतर्गत एमएसएमई मंत्रालयातर्फे एमएसएमई उद्योगांसाठी कृषी व अन्न प्रक्रियेतील संधी या विषयावर एक दिवसीय परिषदेचे आयोजन स्थानिक सुरेश भट सभागृहात करण्यात आले. या परिषदेत केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी बोलत होते. या परिषदेला मंत्रालयाचे अतिरिक्त विकास आयुक्त आनंद शेरखाने, पी. एम. पार्लेवार, एमआयएचे अध्यक्ष नितीन लोणकर, वेदचे अध्यक्ष शिवकुमार राव, ॲग्रो व्हिजनचे रवींद्र बोरटकर, गिरीश गांधी, डॉ. सी. डी. मायी, केंद्रीय मत्स्योद्योग मंत्रालयाचे संयुक्त सचिव सागर मेहरा, एमआयएचे अध्यक्ष चंद्रशेखर शेगावकर, रमेश मित्तल आदी मान्यवर उपस्थित होते.

पुढे ते म्हणाले, शेतकरी समृद्ध व्हावे, शेती लाभदायी व्हावी या संकल्पनेतून कृषिआधारित उद्योग स्थापन व्हावे हा मूळ हेतू आहे. विदर्भात गोडे पाणी आणि खारे पाणी असे दोन विभाग आहे. त्यात गोडे पाण्याचा भाग अधिक आहे. त्यामुळे याठिकाणी उत्कृष्ठ प्रजातीच्या झिंग्यांची पैदास होते. आणि आखाती देशांमध्ये नागपुरातून अनेक प्रवासी जातात. गडचिरोली, गोंदिया, भंडारा या जिल्ह्यांमध्ये मालगुजारी तलाव अधिक आहेत. त्याठिकाणी झिंगे उत्पादन विदेशात निर्यात करण्याची संधी आहे. त्यासंदर्भात कृती आराखडा तयार करण्याचे काम होणे गरजेचे आहे. सध्या रामटेक आणि पवनी येथे राईस क्लस्टर तयार करुन चांगल्या तांदळाची निर्यात सुरू आहे. आता बांबू देखील गवत वर्गात आल्यामुळे अडचण सुटली आहे.यात मध निर्मिती आणि मधावर प्रक्रिया करणारे उद्योग येण्याची गरज आहे. यासोबतच मध, डिंक, शेवग्याच्या शेंगा आदींसंदर्भात देखील प्रक्रिया उद्योग स्थापन व्हावे यातून शेतकऱ्यांना लाभ होईल. विदर्भातील कापुस उत्पादक तालुक्यांमध्ये सोलर चरखे देण्यात आले असून त्यातून सूत निर्मिती शक्य आहे. यासोबतच औष्णिक वीज केंद्र परिसरात फ्लॅय ॲशवर प्रक्रिया करुन त्याच्या विटा, भिंतीचे पॅलेट तयार करण्याचेही काम शक्य आहे. विदर्भातील वनक्षेत्राला लागून असलेल्या गावांमध्ये आदिवासींनी एकत्र केलेल्या मधाची खरेदी करुन त्यापासून साखरेसारखे क्युब तयार करण्यावर सध्या विचार सुरू असून चहा व इतर उद्योगांमध्ये या उत्पादनाची विशेष मागणी असेल असेही यावेळी नितीन गडकरी यांनी सांगितले. डॉ. पी. एम. पार्लेवार यांनी प्रास्ताविकातून मंत्रालयाच्या योजनांची तसेच अनुदान तरतुदीची माहिती दिली आणि व्हीडीओ प्रेझेंन्टेशनच्या माध्यमातून संपूर्ण प्रक्रिया समजावून दिली. यावेळी सागर मेहरा यांनी मत्स्योद्योग मंत्रालयाच्या योजनांची माहिती दिली.

LOKSATTA
DT 25/11/2019

शासकीय विभागांच्या असमन्वयामुळे अडचणी - केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी

'ॲग्रोव्हिजन'मध्ये शेकडो शेतकऱ्यांचा सहभाग

प्रतिनिधी, नागपूर

लघु उद्योगाच्या क्षेत्रात काम करणाऱ्या विविध शासकीय विभागामध्ये आपसात समन्वय राहत नसल्यामुळे अनेक योजना अंमलात आणण्यासाठी अडचणी येत असतात, अशी खंत, केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी व्यक्त केली. रेशीमबाग मैदानावर सुरू असलेल्या ॲग्रोव्हिजन कृषी प्रदर्शनाच्यानिमित्ताने सुरेश भट सभागृहात विदर्भातील सूक्ष्म लघु व मध्यम उद्योगांचा कृषी व अन्न प्रक्रिया उद्योगाला संधी या विषयावर कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती. या कार्यशाळेच्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते.

या कार्यक्रमाला सक्षम, लघु उद्योग विभागाचे नागपूरचे संचालक पी.एम. पार्लेवार, मत्स्य विभागाचे अधिकारी सागर मेहरा, गिरीश गांधी, सी.डी. मायी, रमेश मोत्तल, डॉ. अनुघा सुरभी आदी अधिकारी उपस्थित होते. गडकरी म्हणाले, सर्व शासकीय विभागातील अधिकाऱ्यांनी एकत्र येऊन योजनांबाबत आराखडा तयार करून शेतकरी व छोटे उद्योग करणाऱ्या युवकांचे मेळावे घ्यावे. मत्स्य, बांबू, हनी, फ्लॅश आदी उद्योगांसाठी अनेक शासकीय योजना आहेत. परंतु त्या ग्रामीण भागापर्यंत पोहचत नाही. विशेषतः

लघु उद्योगांचा कृषी विभागाला काय उपयोग होऊ शकतो, याची माहिती शेतकऱ्यांना मिळणे आवश्यक आहे. विदर्भात उद्योगांना चालना मिळण्यासाठी संशोधन करण्याची गरज आहे. राज्यात १३ क्लस्टरला मंजुरी देण्यात आली असून त्यातील काही विदर्भात असल्याचे त्यांनी सांगितले. पार्लेवार यांनी सूक्ष्म, लघु , मध्यम उद्योगाची माहिती दिली.

कार्यशाळेत दुग्धोत्पादनाबाबत मार्गदर्शन

दुधाचे उत्पादन वाढवायचे असेल तर गोठा हवेशीर आणि स्वच्छ ठेवा, असा संदेश या क्षेत्रातील तज्ज्ञांनी शेतकऱ्यांना दिला. ॲग्रो व्हिजन अंतर्गत आयोजित डेअरी विषयातील कार्यशाळेत हा विषय शेतकऱ्यांपुढे मांडण्यात आला. या कार्यशाळेत डॉ. एस.के. साहतपुरे, डॉ. सदाशिव चोपडे, डॉ. अतुल ढोक, डॉ. के.एस. राठोड, डॉ. चेतक पंचभाई, डॉ. सारीपुत लांडगे, डॉ. सुनील रोकडे, सत्यजीत भोसले, डॉ. ऋचा लांजेवार आदींनी सहभाग घेतला. 'कुक्कुटपालन व त्यातील संधी-जोखीम' विषयावर डॉ. मुकुंद कदम व डॉ. पी. एल. पवार यांनी विचार व्यक्त केले. शेती फायद्याची व्हावी, शेतकऱ्यांच्या हाती डॉलर यावे आणि त्यांचे उत्पन्न दुप्पट व्हावे, यासाठी गटशेती करण्याचे आवाहन डॉ. भगवानराव कापसे यांनी गटशेतीवर आयोजित कार्यशाळेत केले.

शेतकऱ्यांनो, चिमण्या बनून उडू नका!

विदर्भ कणखर आहे, लवचिक किंवा कमजोर नाही. मी सुद्धा विदर्भाचीच आहे आणि म्हणूनच शेतकऱ्यांसाठी तळमळीने बोलते. शेतकऱ्यांनो, तुम्ही चिमण्या कावळे बनून उडू नका, थकू नका, थांबू नका तर आत्मविश्वासाने गरुड झेप घ्या, असा प्रेमाचा सल्ला ज्येष्ठ समाजसेविका सिंधूताई सपकाळ यांनी दिला. ॲग्रोव्हिजन कृषी प्रदर्शनाला सिंधूताईंनी सदिच्छा भेट दिली व शेतकऱ्यांशी संवाद साधला. शासन, लालफितशाही आणि लहरी पाऊस या सगळ्याने पिचलेल्या शेतकऱ्यांना मदतीचा आश्वासक हात म्हणजे ॲग्रोव्हिजन आहे. शेतकऱ्यांचा प्रवास काटेरीच आहे पण, पाऊल उचला, पुढे जा आणि या संपूर्ण आयोजनाचा, इथे मिळणाऱ्या मार्गदर्शनाचा पूर्ण लाभ घ्या, असे त्या म्हणाल्या.

देशभरात जलसंवर्धनाचा 'बुलढाणा पॅटर्न' रा

प्रतिनिधी, नागपूर

बुलढाणा जिल्ह्यात गेल्या काही वर्षात उन्हाळ्यात लोकांना पाणी मिळत नव्हते. मात्र येथे राष्ट्रीय महामार्ग विकास कामासोबतच महामार्गाच्या परिसरात खोलीकरण व रुंदीकरण करून जलसंवर्धनाचे काम केले. आता बुलढाणा जिल्ह्यात पाणी समस्या राहणार नाही. बुलढाणाच्या धर्तीवर जलसंवर्धनाचा प्रकल्प देशभरात राबवावा. यातून शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या कमी होतील, असे आवाहन केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी केले.

सार्वजानिक बांधकाम विभागाच्यावतीने बहुआयांनी अभिसरणातून साकार जलसंवर्धन व भूजल पुर्नभरण प्रकल्प राबवण्यात आला असून त्यावर आधारित पुस्तकाचे प्रकाशन गडकरी यांच्या हस्ते करण्यात आले त्यावेळी ते प्रसार माध्यमांशी बोलत होते. या बुलढाणा पॅटर्नची विशेषतः म्हणजे राष्ट्रीय महामार्गाच्या अस्तित्वात असलेल्या गाव तलाव, पाझरतलाव, नदी, नाला, पात्र, शेततळे जलस्रोताचे रुंदी व खोलीकरण करून त्यातील माती व मुरुम हा राष्ट्रीय महामार्गाच्या बांधकामासाठी वापरण्यात येत आहे. यातून महामार्ग विकासाबरोबर विनाखर्च तत्त्वावर जलसंवर्धन असा दुहेरी उपक्रम साध्य झाला आहे. बुलढाणा जिल्ह्यात राष्ट्रीय महामार्ग विकासाचे १२ प्रकल्प असून लांबी ४९१ किमी आहे आणि ते मंजूर करण्यात आले. यावर केलेल्या कल्पक कार्यातून बुलढाणा जि विनाखर्चाने ५५.१० लाख म्हणजे ५५१० टीमसी निर्माण झाले. समृद्ध जलसा १० हजार टीमसी एवढे योगदान भूजलसाठ पुनर्भरणातून होणार आहे.

बुलढाणा जिल्ह्यातील प्रकल्पामुळे १५२ गावे ला होणार असल्याचे गडकरी म यावेळी मुख्य अभियंता देशपांडे, सेवानिवृत्त मुख्य अ बाळासाहेब ठेंग, दत्ता उ उपस्थित होते.

वाशीम जिल्हाधिकाऱ्यांचे दुर्लक्ष

बुलढाणा व अकोलाच्या जिल्हाधिकाऱ्यांनी पुढाकार घेत हा प्रकल्प र मात्र वाशीमच्या जिल्हाधिकाऱ्यांनी या प्रकल्पाकडे दुर्लक्ष केले. त्यांनी दुर्लक्ष केले याबाबत माहिती नाही. मात्र वाशीम जिल्ह्यात पाण्याचा प्र असताना केवळ तेथील जिल्हाधिकाऱ्यांमुळे तो होऊ शकला नाही, अ गडकरी म्हणाले.

PRESS INFORMATION BUREAU
GOVERNMENT OF INDIA
NAGPUR
***

NAME OF NEWSPAPER : SAKAL (MARATHI)
DATE : 25/11/2019
LANGUAGE
SUBJECT

बांबूच्या वस्तूंकडे नागरिक आकर्षित

महाराष्ट्र बांबू विकास महामंडळाच्या स्टॉलला शेतकऱ्यांसह नागरिक मोठ्या प्रमाणामध्ये गर्दी करीत आहे. मंडळाच्या अटल बांबू समृद्धी योजनेंतर्गत बांबू व्यवसायाला चालना देण्याचे प्रयत्न सुरू आहेत. त्यानुसार या प्रदर्शनात बांबूपासून केल्या जाणाऱ्या उद्योगाविषयी माहिती दिली जात आहे. यात बांबूपासून तयार होणाऱ्या दैनंदिन उपयोगाच्या वस्तू, मोबाईलचा स्टँड, की-चेन, लहान मुलांची सायकल, इथेनॉल, बांबूच्या मुळांपासून तयार होणारे लोणचे, कँडी आदी नागरिकांना आकर्षित करीत आहेत.

ॲग्रोव्हिजनच्या मदतीने घ्या गरुडभरारी : सिंधूताई सपकाळ

नागपूर : शेतकऱ्यांनो, तुम्ही चिमण्या-कावळे बनून उडू नका, थकू नका, थांबू नका तर आत्मविश्वासाने गरुडभरारी घ्या, असा प्रेमळ सल्ला ज्येष्ठ समाजसेविका सिंधूताई सपकाळ यांनी दिला. नागपूरच्या रेशीमबाग मैदानावर आयोजित अकराव्या ॲग्रोव्हिजन कृषी प्रदर्शनाला रविवारी सिंधूताईंनी सदिच्छा भेट दिली. शासन, लालफीतशाही आणि लहरी पाऊस यांनी पिचलेल्या शेतकऱ्यांना मदतीचा आश्वासक हात म्हणजे ॲग्रोव्हिजन असल्याचे सिंधूताई म्हणाल्या. शेतकऱ्यांचा प्रवास काटेरी असला तरी, पावले उचला, पुढे जा आणि येथे मिळणाऱ्या मार्गदर्शनाचा लाभ घ्या, असा सल्ला त्यांनी दिला. प्रदर्शनातील स्टॉल्सची त्यांनी पाहणी केली.

'वनाधारित प्रक्रिया उद्योगाची गरज'

नागपूर : जंगलातील मध, फळे, वनस्पती आणि तत्सम वनाधारि उद्योगातून वनवासी आणि शेतकरी दोघांनाही लाभ होईल. शेतक व्हावे, शेती लाभदायी व्हावी या संकल्पनेतून कृषी आधारित उद्यो व्हावे हा हेतू आहे. त्यातून गावातच उद्योग स्थापन होऊन रोज होईल, असे मत केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी व्यक्त केले. 'अ कृषी प्रदर्शनात लघू, मध्यम उद्योग मंत्रालयातर्फे (एमएसएमई) 'ए उद्योगांसाठी कृषी व अन्न प्रक्रियेतील संधी' विषयावर एकदिवसीय आयोजन करण्यात आले. त्यावेळी गडकरी बोलत होते. परिषदे शेरखाने, पी. एम. पार्लेवार, एमआयएचे अध्यक्ष नितीन लोणक अध्यक्ष शिवकुमार राव, ॲग्रोव्हिजनचे रवींद्र बोरटकर, गिरीश सी. डी. मायी, केंद्रीय मत्स्योद्योग मंत्रालयाचे संयुक्त सचिव सा एमआयएचे अध्यक्ष चंद्रशेखर शेगावकर, रमेश मित्तल उपस्थित हो

बॅटरीवरची चूल

चुलीवरच्या पदार्थांच्या चवीची खवय्यांना भुरळ आहे. विटांना शेणाचा लेप लावलेल्या आणि त्यात टाकलेले सरपण आपण आजवर पाहात आलो आहोत. याच चुलीची जागा आज बॅटरीवरची चूल घेऊ पाहत आहे. प्रदर्शनात दिसणारी ही मॉडर्न चूल नागरिकांचे लक्ष केंद्रित करीत आहे. इको फ्रेंडली असणारी ही चूल एका विशिष्ट प्रकारच्या सरपणावर पेट घेते. बॅटरी एकदा चार्ज केल्यावर दहा दिवस काम करते. विशेष म्हणजे ही चूल वापरायला पोर्टेबल असल्याने कुठेही नेता येते.

अस्सल चुलीवरच्या जेवणाचा आनंद देणारी बॅटरीवरील चूल नागरिकांच्या पसंतीस उतरत आहे.

फुलांचे आकर्षण

रेशीमबाग मैदानातील ॲग्रोव्हिजन कृषी प्रदर्शनामध्ये फ्रेंड्स इंटर सहभाग नोंदविला आहे. संस्थेतर्फे या ठिकाणी वनस्पती व फूल भरविण्यात आले असून यामध्ये गुलाब, एच. टी, फ्लोरी बंडा, पॉलीयंथा, इंडियन रोजेस आणि जिमनोस्पर्म, कॅकटस, सॅकुलंट यासह शेवंती जर्बेरा ऑर्किड, डायान्यस, गॅडीओली, ॲमेरेली, या मनमोहन हंगामी फुल झाडांचा समावेश आहे.

प्रदर्शनाला भेट देणाऱ्यांचे लक्ष या स्टॉलकडे आपोआप वेधल्या आहे.